





# IVAIROS ŽINIOS

## Konferencija Maskvoj Pasibaigė

(Pradžia 1 puslapyj)

būtų pripažinta 1940 metų sienos. Tačiau Jung. Valstybės ir Didžioji Britanija tokiam Rusijos reikalavimui priešinosi.

Jung. Valstybės ir D. Britanija nepripažino Pabaltijo valstybių, Lenkijos, Suomijos ir Rumunijos dalies Rusijai, kurias ji užgrobė turėdama sutartį su Vokietijos Hitleriu, tai galimas dalykas, kad ir Maskvos konferencijoje tų kraštų status nepasikeitė. Greičiausia, kad palikta spręsti po karo konferencijoje, kada visos valstybės galės siųsti savo atstovus į konferenciją ir ginti savo valstybės reikalus.

Konferencijai einant, kaip paduoda žinios iš

Maskvos, Jung. Valstybių ambasados atstovas beveik ištaisai pakartojo Sekretoriaus Cordell Hull per radio pasakytą kalbą, rugsėjo 11 d. Jis pridūrė, jog ir šiandien galioja sekretoriaus padaryti pareiškimai.

Sekretorius Hull tarp kitko štai ką pasakęs:

“Kiekviena didelė ar maža nepriklausoma valstybė teisės atžvilgiu yra lygi bet kuriai kitai valstybei.

“Visos didelės ir mažos tautos, kurios gerbia kitų tautų teises, turi teisės laisvai tvarkyti savo vidaus reikalus, be jokios svetimos valstybės įsikišimo”.

gauti pašalpą ar pomirtinę?

Pagal War Civilian Security Program of the Federal Security Agency oro puolimų saugotojai (air raid wardens) ar kiti civiliai gelbėtojai gali gauti pašalpą ar pomirtinę, jeigu jie yra sužeisti ar užmušti gelbėdami civilius žmones įvykius potvyniams, eksplozijai, gaisrui ar geležinkelių nelaimėse, kaip ir gelbėdami nuo karo nelaimių.

### Lietuvis Tarp Raupsuotųjų

(LKFSB) Mosqueros mieste, Kolumbijoje, saleziečių teologijos mokykloje studijuoja lietuvis M. M. Tamošiūnas. Kilimu jisai nuo Pumpėnų. Pas saleziečius išvyko į Italiją 1931 metais, o pabaigoje 1935 m. atvyko į Kolumbiją, kur tęsė mokslą ir apie porą metų mokytojauvo bei buvo prižiūrėtoju jaunuolių bei vaikučių, sergančių raupsais vienoje raupsuotųjų kolonijoje. Dabar jisai yra trečiame teologijos kurse ir ateinančiais metais rengiasi priimti kunigystės šventimus. Jo troškimas — vyksti pirmąsias Mišias atlaikyti toje pačioje raupsuotųjų kolonijoje, jei tik jam vyresnieji leis. Jis norėtų ir pasilikti darbuotis tarp tų nelaimingųjų.

### DĖMESIUI

The War Department, Army Map Service, Corps of Engineers, U. S. Army nori gauti žemėlapių, miestų planų, uostų planų, vietų vardų žodynų, vadovų knygų, geografiškų žurnalų ir geologiškų buletenių, kurios ir kurie apimtų užsieny šritis, už Jung. Valstybių ir Kanados rubežių. Pažymėtos karo įstaigos ypatingai yra interesusot vadovų knygomis ir žemėlapiams, kurie buvo išleisti laike pastarųjų dešimties metų. Jeigu kas negali aukoti reikalaujamos medžiagos Karo Departamentui, tai gali paskolinti kol karas užsibaigs, arba paskolinti tokiam laikui, kol juos galėtų persipausti. Dėl patogumo persiuntimui prisiųs užadresuotus etiketes (labels).

Svarbu pažymėti ko nereikalaujama. Nereikalaujama siųsti Jung. Valstybių valdžios ir National Geographical draugijos išleistų žemėlapių. Prašoma rašyti (nešauksti):

Miss Viola Klippell  
Head of N. Y. Library Branch  
Army Map Service  
Room 820, 1270—6th Ave.  
New York, 20, New York.

### Vokiečiai Lietuvių Ūkiuose

(LKFSB) Daugelyje žemesnių Lietuvos ūkių įsikūrę vokiečiai. Taip Lietuvos ministerio švedijai, p. V. Gylis ūkyje, esančiame netoli Kauno, apsigyvenęs vokiečių generalinis komi-



Trys didieji keliai veda Švienytų Tautų armijas Romos link. Penktuoju numeriu pažymėta, tai Amerikiečių penktosios armijos kelio ruožas. Aštuntoji britų armija traukia pirmyn aštuntuoju numeriu pažymėtu keliu.

### VĒLINIŲ DIENA

Bažnytiniai metal kasdien pasipuošę yra iškilmingomis šventėmis nesuskaitomo skaičiaus įvairių šventųjų kankinių, našlių ir mergelių, kurie triumfoja danguje prie Auksčiausiojo Sosto. Jie visi yra mūsų broliai — seserys Kristuje, kurie gyvenė kadaise ant žemės taip, kaip ir mes; visi jie daug iškentėjo, pažeminti buvo dėl Kristaus, bet jų užmokestis šiandien — nevystant vainikas garbės. Apart linksmiųjų bažnytinių švenčių, prakilnių, yra viena labai liūdna, atmintina visiems, tai gėdulinga VĒLINIŲ diena, arba uždūsinė, kurioje Bažnyčia visa atsimensa ir mel-džias už vėles.

Kiekvienas iš mūsų gal turime jau nukeliavusių į aną, nėsugrįžtamą pasaulį brangių mūsų širdžių asmenų: tėveli, mamytę, broliuką, seselę, vyrą, žmoną ir gal daug giminių. Už savo žemės gyvenimo nuodėmes ir netobulybes, jie kenčia skaisytykloje baises ir skaudžias kančias, kurių mūsų protas negali suprasti, nei atjausti širdis: ten dega ugnis, ašaros ir vaitojimai atgailojančių vėlių.

Ir taip ilgai ir skaudžiai jos kentės, kol Dievo teisybei atilygins visai už kaltes; ir kadangi jau pačios nieko daugiau nebepagalbėti sau, jos šaukia verksmingai prie mūsų. Keno širdį gi nesuspaus ir karti ašara skruostus neplaus, keno krūtinėje galesio jausmas gilus neužgims, nujauciant begalinius skausmus, didžias kančias, ir šauksmą pagalbos — iš tenai mūsų tėvų giminių?!

Taigi, šiandieną, šioje brangi-oje vėlinių dienoje, paaukokuime savo gerus darbus, iš-maldas, šv. mišių aukas, ypač savo karštas maldas už vėles saras Lietuvai von Rentein. Gerai žinomo prekybininko p. Sode ūkyje yra apsigyvenęs vokiečių kapitonas Schönebek.

### Naciai Nuteisė Mirti Už Ginklų Laikymą

(LKFSB) Vokiečių specialinis teismas Kaune nuteisė mirti Joną Mōročką, o kitus tris — sunkių darbų kalėjimu nuo 3 iki 12 metų, gi dar penkis vyrus — keletui mėnesių kalėjimo už laikymą ginklų be leidimo ir už nelegalų medžiojimą Kauno apskrityje.

### Kauno Mieste Uždėti Mokesčiai Už Laikomus Gyvulius

(LKFSB) Kauno burmistras (mayoras) išleido paraginimą, kad gyventojai gyvuliu mokėtų už laikomus gyvulius priklausomus mokesčius. Už karvę ar veršį reikia mokėti po 5 markes ir metus, už arkli jojimui ar lenktynėms — 50 markių, už kiekvieną kitą arkli — po 20 markių. Žinoma, vokiečių įstaigos ir organizacijos atleidžiamos nuo mokesnių už jų laikomus gyvulius.

### NAMŲ FRONTAS

#### Kaip Vartoti Ketvirtąją Racionavimo Knygtę

Ketvirtoji racionavimo knygtė, kurią gavome pereiną savaitę, yra reikalinga pradėdam pirmadienį, lapkričio 1 d., dėl pirmo racionuoto maisto ir cukraus. K. Kada pradėsim vartoti Ketvirtąją Karo Racionavimo Knygtę? A. Nuo pirmadienio, lapkričio 1 d., konservuotam maistui ir cukrui. K. Kurie ženkleliai bus vartojami tam tikslui? A. Lapkričio mėn. konservuoto maisto dalį pirkime žaliais serijos „A“, „B“ ir „C“ ženkleliais. Jie galios nuo lapkričio 1 d. iki gruodžio 20 d. Ženklelis No. 29, kuris pažymėtas „Cukrus“, galios pirkimui penkių svarų cukraus nuo lapkričio 1 d. iki sausio 15 d., 1944.

#### Tėvų Pranciškonų Misijos 1943 m.

Chicago, Ill. — Švenč. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo par., Švenč. P. Marijos Nek. Prasidėjimo novena ir misijos, lapkričio 29 — gruodžio 8 d. Tėvas Juvenalis Liauba. Providence, R. I. — Sv. Kazimiero par., 40 val. atleidai, gruodžio 12—14 d. — Tėvas Justinas Vaškys. Pittsburgh, Pa. — Sv. Vincento par., misijos, lapkričio 28 d. — gruodžio 5 d. — Tėvas Justinas Vaškys. FRANCISCAN FATHERS 310 Orchard Pl., Pittsburgh, (10), Pa.

pirkdavot mėlynaisiais iš Antrosios Knygelės. K. Kodėl vietoje mėlynųjų Ketvirtosios Knygelėje yra vartojami žali ženkleliai konservuotam maistui pirkti? A. Žalieji ženkleliai yra vartojami nuolatiniai racionavimo „ženkliai“. Tuomet vėl bus vartojami mėlyni ženklai. O.W.I.

### Baigi Batus Nudėvėti? Pranešk Apie Tai Racionavimo Įstaigai

Jeigu vaikų batai greičiau nusidėvi, nei racionavimo nauji ženkleliai įsigalioja, nesisielok dėlto, bet kreipkis į vietinę Karo Kainų ir Racionavimo Įstaigą ir pranešk apie tai. Sioji įstaiga sudaryta iš žmonių, gyvenančių jūsų apylinkėje — kai kurie jų gali būti jūsų artimi kaimynai. Jie taip pat yra motinos ir tėvai ir jie žino kokį vargą jūs turite dėl vaikų batų. Faktinai ir jie turi tuos pačius vargus ir dėlto jie su užuojauta išlausys jūsų rūpesčių ir darys viską, kad jums padėtų.

Jiems leista išduoti extra batų racionavimo ženklelių, ir ne vien tik vaikams, bet taip pat ir industrijos darbininkams ir kitiems civiliams, kuriems tikrai reikia daugiau batų, negu kad reguliarus racionavimas suteikia. Ir nuo dabar jie bus dar nuolankesni, kadangi naujų batų racionavimo ženklų turės pakakti ilgesniam laikotarpiui, negu kad anksčiau. Tikrai prieš eidamas į Racionavimo įstaigą persitikrink, kad šeimoje nėra nevartotų batų racionavimo ženklų. Prieš prašant papildomų rac. ženklų, reikia suvartoti visus turimus. Kadangi visus reguliarius batų rac. ženklelius galima perduoti kitam šeimos nariui, gyvenančiam tame pat name, pasidalinimas šeimos batų išteklių nerūretų būti sunkus, ypač jeigu šeima teturi vieną ar du vaikus.

Tiesą pasakius, jums nėra reikalo eiti į Įstaigą asmeniškai. Užtenka parašyti ir paprašyti prisiųsti aplikaciją, kuri yra trumpa ir lengva išpildyti. Taip, jeigu jūsų šeimos batų ženkleliai yra visi išnaudoti ir kuris šeimos narys turi mažiau negu 2 poras vartotinų ar galimų pataisyti dabar reikalingų batų — arba kitokių dar galimų nešioti batų, — ir jeigu tas asmuo turėtų vartoti atskiros batų poros — pranešk apie tai Karo Kainų ir Racionavimo Įstaigai. Jie nevers vaikščioti baso! O.W.I.

## LIETUVOS MOKSLEIVIŲ PROTESTAS PRIEŠ NACIUS

(LKFSB) Vokiečių komisaras Lohse lankė įvairias Lietuvos vietas. Visur jis buvo sutiktas šaltai, o daugelyje vietų moksleiviai net pareiškė jam savotišką protestą ir patriotiškas demonstracijas. Taip vienoj vietoj jie pasirodė su Lietuvos trispalvėmis vėliavėmis, perrištomis juodu gėdulo kaspinu; kitoj vietoj jie užtraukė „Lietuviais esame mes gimę...“, o dar kitur net gi žinomą priešvokišką dainą — „Eina garsas nuo rubežiaus“.

### Pašalpa Civilių Apsaugos Nariams

Massachusetts Committee on Public Safety padarė sprendimą, kad Civilių Apsaugos nariai, jeigu jie atlikdami savo pareigas būtų sužeisti ar mirtu, turi gauti pašalpą arba pomirtinę. Klausimas kilo ar oro puolimų saugotojai (air raid wardens) arba kiti civilių gyventojų gelbėtojai, kurie būna sužeisti ar miršta begelbėdami civilius ne nuo karo nelaimių, gali

## Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS ŠV.C. Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298. Vice-Pirmininkė — B. Gallūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prof. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — B. Čunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W. Iždininkė — Ona Staniulitė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass. Tvardarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolu raštininkę.

ŠV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA Pirmininkas — Juozas Švagzdys, 601 6th St., So. Boston, Mass. Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass. Prof. Rašt. — Jonas Glinčekis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Iždininkas — Vincas Zaleskas, 613 E. 5th St., So. Boston, Mass. Māršalka — Jonas Žalkis, 501 E. 5th St., So. Boston, Mass. Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

**PLAČIAUSIAI AMERIKOJE SKAITOMAS** yra mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis **“Šv. Pranciškaus Varpelis”** Pigičiausias laikraštis yra **“VARPELIS”** Metams kainuoja tik \$1.00 Kanadoje \$2.00 Kas prisiųs daugiau, gaus dovanų vertingų knygūčių. Platintojai, surinkę tris naujas “Varpelio” prenumeratas, ketvirtą “Varpelio” prenumeratą gauna dykai ir “Varpelį” gali siųsti kam nori. Platintojai surinkę daugiausia prenumeratų gauna vertingų dovanų. **“VARPELIS”** Duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvių kančias Lietuvoje. Talpina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių. Adresas: **FRANCISCAN FATHERS** 310 Orchard Street Pittsburgh, Penna. Telephone — Hemlock 6567

**Barbecue Bullets** “Used kitchen grease thoughtlessly emptied down the drain means bombs that won’t be dropped on Berlin,” says Jane Deering, ingenue ballerina of the Broadway hit, “Early to Bed,” who knows that glycerine is urgently needed for manufacture of war materials and that it is made from inedible kitchen fats. She saves it drop by drop on every occasion and thinks everyone should realize that one tablespoonful, salvaged everyday for a month, will produce the glycerine for one fifth of a pound of nitro-glycerine used in explosives and heart stimulants.



# DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny, 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

## DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass. Telephone SOUTH Boston 2680

### Gramozdiška Propaganda

Karas dar nesibaigia. Dar daug kraujo bus išlieta, kol įvyks galutinis laimėjimas. Bet diplomatai nujunta, kad Ašies nugarkaulis jau palaužtas ir, prisibijodami, kad įvykiai neužkluptų juos neprisiruosiusius, pradėjo smarkiai vykdyt žodžio ir rašto karą, t. y. propagandą. Tas popierinis frontas buvo ir bus veiklus ištiso karo metu, bet šiuo momentu jis veikia dvigubu smarkumu. Daugiausia darbuojasi sovietai. Jiems rūpi Atlanto Čarteris, bet apeiti taip mikliai, kad atrodytų, jog jie Atlanto Čarterio principus pilnai išlaiko. Jie nori žūt būt pagrobti Pabaltės valstybes, bet Atlanto Čarteris garantuoja jų laisvę. Kaip tatau tas dvi priešgynybes suderinti? Tam atsiekti, reikia įtikinti pasaulį, kad padaryti Pabaltės kraštuose sovietų "rinkimai" būtų teisėti. Visi gerai žino, kad tie "rinkimai" įvyko raudonosios armijos kulkosvaizdžių globojami, bet įgudusi melagystė sovietų propaganda sarmatos nepažįsta. Ji meluoja per akis — vis kas nors patikės. Viens iš daugelio propagandistų, tūlas William Maxwell, nedvejodamas teigia, kad Pabaltės valstybių "seimai", atlikti sovietų okupacijos metu, išreiškė lietuvių, latvių ir estų vienbalsį pageidavimą prisijungti prie Sovietų Sąjungos, nes, girdi, tik tuo būdu tegalima savo nepriklausomybę išlaikyti (šitaip!) ir savo ekonominio ir socialinio gyvenimo būklę pagerinti (!). Tai, anot Maxwellio, esąs labai išmintingas pasiryžimas, nes Sovietų Rusija suteiks jiems pirmaeilį piliečių teises (antraeilį piliečių ji neturinti). Dėkui už malonę, tik kad čia išeina maža priešgynybė: kaip lietuviai, latviai ir estai išlaikys savo nepriklausomybę, jei jie pataps Rusijos piliečiais? Mažyt p. Maxwellio čia nesusigrabaliota. Gramozdiškas jis jo propagandistas.

Dar vieną sovietų "geradarystę" Maxwell iškelia. Girdi, buvusios Pabaltės tautų vyriausybės nenorėjo susidėti su Sovietų Rusija prieš Hitlerį. To pasėka: Hitleris užėmė jų žemes. "Bet desėtkai ir net šimtai tūkstančių jų piliečių gyvybių buvo išgelbėta, išsiunčiant juos į Sovietijos vidurį". Geraširdystė iš tiesų

# MIRĖ RAŠYTOJA GABRIELĖ PETKEVIČAITĖ - BITĖ

(LKFSB) Eidama 83-čius metus mirė birželio 14 d. Panevėžyje mirė daug lietuvių tautai pasi-darbavusi pedagogė, rašytoja, visuomenės veikėja Gabrielė Petkevičaitė - Bitė. Ji buvo gimusi 1861 m. kovo 18 d. Puziniškių dvare, Smilgių valsčiuje, Panevėžio apskr. Pradžios mokslą gavo iš Lauryno Ivinskio, paskiau mokėsi Mintaujoje ir Deltuvoje, Tiškevičiaus dvare lankė bitininkystės kursus, paskiau gyvendama pas tėvus Joniškelyje mokė vaikus. Čia ji bandė vienam kitam gabiam, bet neturingam mokiniui padėti, tačiau įsitikinusi, kad asmeninė pagalba nedaug tegalės atsiekti, visa širdimi prisidėjo prie darbavos "Žiburėlio" draugijos, turėjusios tikslu mokslei-

vių šelpimą. Visą savo gyvenimą buvo veikliu tos organizacijos šulu. Ji nemažai darbavosi ir plunksna. Pirmasis jos rašinys buvo išspausdintas 1894 m. "Varpe", vėliau rašė "Ūkininke", "Vilniaus Žiniuose" ir kituose Lietuvos laikraščiuose. Beveik visuose savo rašiniuose ji kėlė viešpatuojančią nelygybę, skurdą kaime. Nors pati augusi dvare, ji mokiškai teisingai suprasti valstiečių gyvenimą ir juos žodžiu bei darbu užstoti. Tai buvo tikra žmonių mylėtoja, užtarėja, geradėja. Kurį laiką gyvenusi Vilniuje, Didžiojo karo metu grįžo į savo tėviškę ir nuo 1919 iki 1924 m. mokytojavo Panevėžio vyrų gimnazijoje. Dėl silpnos sveikatos turėjo pasitraukti iš mokyklos darbo, bet iki

ispūdinga. Gaila, kad nepilnai atpasakota. Trūksta keletos smulkmenų. Pirmiausia, tie šimtai tūkstančių Pabaltės piliečių buvo ištremti Rusijon dar gerokai prieš Hitlerio okupaciją. Reiškia, ne vokiečių puolimas privertė bolševikus tą "geradarystę" padaryti. Kai vokiečiai užpuolė, tai bolševikai vos suskubo keletą tūkstančių nekaltų žmonių nužudyti. Antra, ta "geradarystė" buvo tokio pobūdžio, kad senesnieji tremtiniai buvo pasmerkti badu išmirti, o vaikus auklėjama komunizmo dvasioje, kad jie paskui paliktų bolševikų agentais ir savo tėvynės išdavikais. Tik vieną tiesią propagandistą pasakė, būtent, kad tremtinių skaičius siekia šimtų tūkstančių. Ekonominiam "laimėjimams" bolševikų okupacijos metu pabrėžti, Maxwell vartoja bolševikų statistiką. Jai pasidėkojant, "laimėjimai" atrodo labai išpūdingi. Dėja, sovietų statistika turi vieną savotišką ypatumą. Prie paprastų, eilinių apskaičiavimų ji visada prideda vieną nulį — didesnio išpūdžio dėliai. Bet kai jau reikia kūr pasauliui pasirodyti, tai ir poros nulį nebeužtenka. Iš viso, sovietų statistikos nieks rimtai neima, net pačius komunistus neišskiriant. Pagaliau, neįmanomas lietuvių skurdas, kuriame jie atsidūrė, tik vienerius metus bolševikams bevaldant, netikais paverčia visas melagingai išpūstas sovietų statistikas. Tad bus tiksliausia ekonominiams bei socialiniams bolševikų "laimėjimus" nušviesti kituose straipsniuose, imant medžiagą ne iš bolševikiškų šaltinių. K.

paskutinių gyvenimo dienų rašė ir dirbo visuomeninį darbą.

G. Petkevičaitės - Bitės iškilmingos laidotuvės įvyko Panevėžyje birželio 17 d. Laidotuvėse dalyvavo tūkstančiai apylinkės ir vietos gyventojų, o taipgi atstovai iš Kauno, Kėdainių ir kitų miestų. Velionė buvo pašarvota Panevėžio muziejuje, o laidotuvių dieną jos palaikai buvo perkelti į Katedrą. Prie atviro kapo su ja atsisveikino finansų gen. tarėjas Matulionis, suminėdamas, kad velionė norėjo jog kiekvienas lietuvis mylėtų savo kraštą drauge siekdamas, kad jame būtų visiems gera gyventi, kad nebūtų skriaudų, neteisrybių ir išnaudojimo.

Savitarpinės pagalbos vardu kalbėjęs prof. Končius paabrėžė velionės viso amžiaus pastangas padėti kitiems. Moterų vardu kalbėjusi p. Pikčilingienė priminė, kad velionė yra davusi pradžių lietuvių moterų organizaciniam gyvenimui. Ji buvo pirmoji, kuri 1907 m. organizavo ir sukviatė pirmąjį lietuvių moterų suvažiavimą, o 1937 m. įvykusiame lietuvių moterų jubiliejiniame suvažiavime G. Petkevičaitė taip pat buvo pirminkė. Ji buvo kilnus pavvyzdys lietuvių moterims.

Vainikus uždėjo generaliniai tarėjai, lietuviai rašytojai, pradžios mokyklos, gimnazijos, lietuvių moterų ir daug kitų.

Pirkite Karo Bonus ir Stampas



# Jo Eminencijos Kardinolo Laiskas,

skaitytinas per visas Mišias Sekmadienį, spalį 31, ir Sekmadienį, lapkričio 7.

Suvienytojo Karo Fondo vaju 1944 metams, prasidės Bostone ir apylinkėse lapkričio 8 dieną. Šis vaju sušels 264 ligonines ir įvairias socialines įstaigas, tarnaujančias Didžiojo Bostono gyventojams. Jis taip pat remia ir Tautinį Karo Fondą, inimant USO (Jungtinės Tarnybos Organizacija), Belaisvių Šelpimo skyrių ir kitas Karui Remti Draugijas.

Suma vaju sukelti nustatyta iki 7,500,000 dol. Iš tų pinigų 5,500,000 dol. skiriama Bostono ir apylinkių reikalams. 2,000,000 dol. bus atidėta mūsų ir alijantų kareivijai sušelpiti. Katalikų Labdarybės Biūras ir Sv. Vincento de Paulo Draugija taip pat gaus savo dalį.

Man malonu nuoširdžiai tam reikalui pritarti. Žinau, kad mūsų žmonės karštai ir pilna širdimi duos reikiamos tam vertingam tikslui pasipirties. Sekmingiau šiam vaju vykdyti pasirinkta šūkis: "Duokite, nes jūs paisote". Iš tiesų tai patrauklus paraginimas tiems, kuriems tikrai rūpi sušelpiti neturtėliai, apleistieji ir tie, kurie kariauja už mūsų tėvynę. Tegū jūsų dovana bus atseikėta meilės ir patriotizmo saiku.

WILLIAM CARDINAL O'CONNELL.

Bostono Arkivyskupas.

Spalį 27 d., 1943 m.

### Lurdo Knygos Jau Ketvirta Dalis Atspausdinta

Šią savaitę mūsų presmanas F. Simanavičius jau baigė atspausdinti vieną ketvirtadalį Lurdo knygos. "Darbininko" administracija deda pastangas, kad ji iš spaudos išietų prieš Kalėdas.

Reikia tikrai pasidžiaugti, kad katalikiškoji lietuvių visuomenė "Darbininko" sumanymą išleisti J. Eksc. Vyskupo P. Būčio knygą — "ŠVČ. P. MARIJOS APSIREIŠKIMAI LIURDE".

Jei kas norėtų gauti minėtą knygą, ir kad jo vardas ir pavardė būtų atspausdinta pačioje knygoje, prašome pasiskubinti su užsakymais.

### Panamos Šventė

(LKFSB) Kas abejoja, ar mažos tautos gali būti nepriklausomos, turėtų prisiminti Panamą, kuri lapkričio 3 d. švenčia jau 40-tą savo Nepriklausomybės šventę. Daugelis nustebins, kad ta Centrinės Amerikos respublika teturi tik 635.000 gyventojų, taigi beveik penkis kartus mažiau negu Lietuva. Jos užimama teritorija — 33.667 kvadr. mylios. Panamoje dauguma gyventojų — katalikai. Visiems vaikams nuo 7 iki 15 metų priverstinai mokslas. Panama turi daugiau kaip 600 pradžios mokyklų, keletą aukštesniųjų ir vieną universitetą. Gyventojai vartoja ispanų kalbą.

## NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS VIETA BŪSIMOJE EUROPOJE IR PASAULIO TAIKOS SISTEMOJE

(Referatas, skaitytas Amerikos Lietuvių Konferencijoje, Pittsburgh'e, 1943 m. rugsėjo 2 d.)

### TURINYS:

- 1) Lietuvos santykiai su Vokietija;
- 2) Lietuvos santykiai su Rusija;
- 3) Lietuvos santykiai su Latvija ir Estija;
- 4) Išvada.

### 5) LIETUVOS SANTYKIAI SU VOKIETIJA

Būdamas sveiko proto ir ramaus būdo, i visus hitlerinės Vokietijos prajovus lietuvis nuo pat pradžios žiūrėjo šaltai ir skeptiškai panašiai, kaip blaivas žmogus gali žiūrėti i nusigėrusį.

Lietuviai aiškiai matė, kad, didybės karštligės apimta, Vokietija eis pasirinktu keliu iki galo. Pratęs per ilgus šimtmečius su vokiečiais santykiauti, lietuvis nebuvo per daug nustebintas nei Klaipėdos ultimatumu, nei rugpiūčio 23 d. su Maskva padarytu susitarimu, nei rugsėjo 1 d. vokiečių iniciatyva pradėtu karu. Sukandęs dantis jis žiūri, kai šandien putojantis vokiečiai, su bizūnu rankoje vaiko Lietuvos ūkininkus iš jų ūkių, kai naujojo kryžiuočių Magistro-Fiūrerio vardu mobilizuojami jauni vyrai eiti kraujo lieti už apsvaigusio Herrenvolko ateitį, kai Lietuvos berniukai ir merginos varomi masėmis dirbti i griūvančius Vokietijos fabrikus. Su pasipiktinimu jis klausosi vokiškojo kledėjimo apie Lebensraumus ir Blutopfer — kraujo auką.

Sukandęs dantis lietuvis žiūri ir laukia valandos, kad iš to paties vokiečio įgytą ginklą

jisai galėtų atkreipti prieš prūsiškąjį engėją, kad ir vėl nusikratytų jo pančių. Lietuvis dar nepamiršo ano karo okupacijos laikų, nepamiršo nei teutoniškų ordų siautimo Žemaitijoje 1919 metais.

Už visus savo darbus žiaurusis okupantas susilauks užsipelnyto atpildo, o Lietuvai padaryta materialinė žala turės būti, iki paskutinio cento, Reicho atlyginta.

Bėgančio okupanto kulnis mindamas, lietuvis eis iki Kuršių pajūrio, iki Klaipėdos.

### 6) LIETUVOS SANTYKIAI SU RUSIJA

Per šimtmečius su Maskva santykiaudama, Lietuva pergyveno įvairių politinių ruožų. Buvo karų, buvo okupacijų, retkarčiais buvo ir bičiulystės pasireiškimų. Pradėtas 1920 metų liepos 12 d. sutartimi, paskutinis gero gyvenimo ruožas tęsėsi iki šio karo pradžios, kai Maskva 1939 metų rugsėjo mėnesį staiga pareikalavo teisės pastatyti Lietuvoje savo įgulas. Nepraėjus ir metams, Lietuva buvo Sovietų okupuota. Prasidėjo baisusis Lietuvai metas. Dar iki šios dienos vokiškasis okupantas Lietuvoje naudojami rusiškojo pirmtakūno "kolektivizacijos dovaną". Ir jei ne staigus 1941 metų birželio 22 d. posukis, lietuvių tauta tikriausia būtų buvusi galutinai išdeportuota, išblaškyta, sulikviduota. Dešimtys tūkstančių mūsų brolių ir seserų, jokios pagalbos nepasiekiami, dar ir šiandien miršta beribiuose Sovietų plotuose. Taip, lietuvių tauta liko Maskvos baisiai apgauta ir sužeista.

To nepaisant, geografinėje kaimynistėje su rusais teks gyventi ir toliau, ir tai nepaisant Rusijos spalvos. Noroms - nenoroms, abiem pusėm reikės ieškoti vadinamojo "modus vivendi" — sugyvenimo būdo.

Koks tai Sovietų publicistas 1941 metais, jau kovai su vokiečiais įpusėjus, išsitarė, girdi, 1939-1941 metų Sovietų laikyseną Lietuvos atžvilgiu diktavo militariniai samprotavimai. Nors toks pasiteisinimas ir nevisai įtikinantis skamba, tačiau, manau, jis galėtų būti eventualiai panaudotas diskusijų baze.

Turiu išpūdzio, kad mums, lietuviams, būtų svarstytinas atstatymas padėties, kuri buvo prieš šį karą. Praktiškai tas reikėtų grįžimą prie padėties, pagrindiniai išeinant iš 1920 m. liepos 12 d. mūsų sutarties su Rusija. Bet čia bus reikalingi ir stambūs korektyvai. Vienas iš jų būtų atlyginimas Lietuvai už per padarytus 1939-1941 metus nuostolius, nepamirštant kompensuoti ir nuo 1920 metų nedamokėtas Lietuvai skolas. Aš čia turiu galvoje anais metais Lietuvai pasiūlytą, bet niekuomet Sovietų neįvykdytą pažadą dalį nuostolių atsiimti mišku nuo kelmo.

Bet visų pirmiausia mes iš Maskvos laukiame išlaisvinimo mūsų deportuotų brolių ir seserų.

### 7) LIETUVOS SANTYKIAI SU LATVIJA IR ESTIJA

Nelygu kitos krypties, mūsų santykiai šiame bare atrodo ko geriausi. Šiokių tokių geopolitinių skirtingumų nepaisant, visos trys Pabalčio tautos nuoširdžiai tiki, kad po šio karo joms pavyks sudaryti Baltijos sąjungą. Tam tikslui pasiekti šiandien darbuojasi visa eilė komitetų ir institucijų. Iš Pabalčio gaunamos žinios rodo, kad ta prasme stipri srovė reiškiasi šiandien ir pačiuose tų kraštų

gyventojuose. Kaip matote, nors įeiti i sąjungą iš Pabalčio tautų pusės yra didelis. Didelė ta prasme pažanga būtų padaryta, jei Baltijos jūros saugumo kompleksu tiesioginiai ir aktyviai susirūpintų Švedija.

### 8) IŠVADA

Baigdamas šį savo kiek ilgoką referatą, dar kartą pabrėžiu kalbą savo tik vardu ir reiškiąs tik savo nuomonę.

Tą ar kitą Lietuvos užsienio politikos žodį tars Suverenė ir Demokratinė Lietuva per savo laisvai ir nevaržomai rinktus tautos atstovus ir tautos pastatytą valdžią. To nepaisant, būdami savo tautos atžala, mes čia, laisvame pasaulyje atsidūrę, įvairių pasaulėžiūrų ir užsiemimų žmonės, susibūrę į įvairias visuomenines organizacijas, turime ne tik teisės, bet ir prievolės rūpintis mūsų tėvų žemės likimu, ruošti dirvą jos atgimimui ir aiškinti ateities perspektyvas. Šiandien okupanto sukaustyta Lietuva - Tėvynė laukia Demokratijų pergales ir Jūsų, broliai amerikiečiai pagalbos!

(Galas)



Pirk Karo Bonus šiandien. Jie tave ryt išlaikys.



# Jauna Gyvybė, Kuria Užgniaužė Vėžys Krūtinėje

— Iš mokyklos išmestas už bedievybę liko... kunigu. — Slapta priesaika prieš šventojo kaulėli. — "Amerikos lietuvių prezidentas". — Privatus jo laiškas Vaižgantui ir Jakštui. — Apie "Amžiną Kapitalą" Lietuvos kankiniams. — Brolio ašaros sesers įžadų dienoje. — "Jo tikras liežuvis buvo ne burnoje, o rankose". — Paskutinės valandos rašytojo kun. A. Kaupo.

— Pamačiau gyvenimą padarę priesaiką prieš Šv. toki, koks jis yra, ne koks turėtų būti. Buvau arti Kryžiusidūręs su studentais su bedieviais, anarchistais, tamsuoliais ir tt. Pats dirbau piovoklose, mačiau kaip ir kiti dirba dirbtuvėse ir kasyklose. Du sykū buvau seminarijoje... Kitados gyvenau tarp darbininkų, o dabar gyvenau iš darbininkų, — tai tos klasės pastangos pagerinti savo būvį man ypatingai rūpi. Neesu nei agitatorius, nei vadovas. Tai ir palieka man ne kas kita, kaip žiūrėti, domėtis, tyrinėti ir surašinėti, — šitaip save apibūdino a. a. kun. Antanas Kaupas, nuo kurio mirties šiemet sueina 30 metų. Tai įdomi ir įtakinga asmenybė Amerikos lietuvių tarpe ir šios sukakties proga verčiau jį prisiminti ir pagerbti.

## IS GIMNAZIJOS IŠMESTAS UŽ... BEDIKVYBĘ

— Mano praeitis neturi daug šviesių ruožų, — pripažino kartą A. Kaupas. Tikrai, jo gyvenimas buvo pilnas rūpesčių. Gimęs jį buvo 1870 m. Gudečiuose, Ramygalos parapijoje. Patekęs į Šiaulių gimnaziją susidraugavo su tais laikais mokiniu tarpe gana gausiais socialistais, buvo nuvestas į jų slaptą knygyną uždraustųjų knygų. Beskaitydamas įvairių kritikų ir revoliucionierių raštus ir patsai emė į tą pusę nusėkėti, net ginčytis religiniais klausimais. Kartą tokie ginčai įvyko atostogų metu, net gi policiniko aktyse. Buvo iškustas gimnazijos vadovybei, kuri jį iš mokyklos pašalino už... bedievybę, bet jis bedieviu nebuvo ir po metų įstojo į kunigų seminariją. Čia jis susidomėjo lietuviškais dalykais, emė skaityti Duonelaičio raštus, atydziai klausyti garsojo Jaunias lietuviškųjų pamokų, net gi prisidėjo prie slaptos lietuvių klierikų Šv. Kazimiero draugijėlės, kurios nariai,



WEDDED — Corp. Larry Leonard, 26, gunnery student, and his bride, former Mrs. Hazel Guggenheim King - Fallow McKinley, heiress to Guggenheim mining millions, wed at home of attorney in Denver.

— Būdamas Kauno seminarijoje ir jausdamas ant savęs Damoklo kardą — išvarymą, sykū padariau pats sau prizadą — niekadods neatsigulti nesukalbėjus 1 Tėve Mūsų, 3 Sveika Marija, taip pat niekadods neapleisti Mišų šventomis dienomis. Šitą prizadą pildau..., pasakojasi A. Kaupas. Gal tas jam padėjo nepalūžti tolimesniuose sunkumuose. Iš seminarijos išlydėdami draugai jam sumetė net 400 rublių. Beveik ištisus metus jis trynėsi tarp Petrapilio studentų, vėliau Kaune mokino "švedus" (naujai besiruošiančius į gimnaziją, pataisus turinčius mokinius) ir pats mokinosi. Pas jo šeimnininką buvo padaryta kratinė. Policija rado slaptų lietuviškų laikraščių ir šeimnininką išvežė, o Kaupas, neturėdamas iš policijos ištikimybės liūdymo, neteko vilties įstoti į bet kurią Rusijos mokyklą ir išvažiavo į Ameriką.

## PER VANDENYNUS I NAJUS KRAŠTUS

— Būdamas Kauno seminarijoje ir jausdamas ant savęs Damoklo kardą — išvarymą, sykū padariau pats sau prizadą — niekadods neatsigulti nesukalbėjus 1 Tėve Mūsų, 3 Sveika Marija, taip pat niekadods neapleisti Mišų šventomis dienomis. Šitą prizadą pildau..., pasakojasi A. Kaupas. Gal tas jam padėjo nepalūžti tolimesniuose sunkumuose. Iš seminarijos išlydėdami draugai jam sumetė net 400 rublių. Beveik ištisus metus jis trynėsi tarp Petrapilio studentų, vėliau Kaune mokino "švedus" (naujai besiruošiančius į gimnaziją, pataisus turinčius mokinius) ir pats mokinosi. Pas jo šeimnininką buvo padaryta kratinė. Policija rado slaptų lietuviškų laikraščių ir šeimnininką išvežė, o Kaupas, neturėdamas iš policijos ištikimybės liūdymo, neteko vilties įstoti į bet kurią Rusijos mokyklą ir išvažiavo į Ameriką.

— Sunkiai padirbti negalėjau, — pasakojosi apie savo pirmas dienas Amerikoje, — lengvesnio darbo negavau, o čia keli ramygaliečiai apsiemė mokėti už mokslą — taigi už 3 ar 4 savaičių atsidūriau lenkų seminarijoje Detroitė.

## DĖL MIELŲ LIETUVIŲ — ISEIVIŲ

— Išventintas kunigu 1896 m. A. Kaupas už poros metų jau klebonavo Wilkes Barre, Pa., vėliau Scrantone, Pittstone, vis lietuviškose parapijose. Tačiau jo darbas siekė toli už parapijos ribų. Apie jį Vaižgantas rašo: — Amerikoje kun. Kaupas savo šviesiu protu, savo sugebėjimu rašyti veikia pasidarė "pirmuoju tarpū lygių". Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, tuomet dar nesuskilęs į dvi dali, renkasi jį savo pirmininku, lyg prezidentu visų Amerikos lietuvių — tiek tuomet pirmininkas reiškė; "Lietuviška Katalikiška Mokinimo Draugystė Motinėle" turi jį per ilgus metus savo sekretorium".

Jis juk buvo vienu iš Motinėlės draugijos organizatorių. Ją steigiant turėta tikslu: — Kelti, gaivinti, užlaikyti Lietuvystę ir iškariauti



Du Dėdės Samo sužeisti kariai gelbsti viens antram. Jie eina iš gilumos džiunglių į pamari, New Georgia saloj, kur tikisi, kad bus paimti, nes ten lūkurioja laivas, kuris tuojau nuveža į saugesnę vietą.

Lietuvai ir lietuviams žodžio, spaudos, tikėjimo laisvę ir nepriklausomybę. "Tą kovą jįsai su kun. Mikulu, kun. Žiliumi, šią draugią steigdami, jau pradėjo 1901 m. Dar prieš tai Kaupas drauge su abiem aukščiau minėtiais draugais kunigais paskelbė į lietuvius inteligentus atsišaukimą, kad rinktų medžiagą lietuvių skyriui pasaulinėje parodoje Paryžiu. Tai buvo pastangos jų sudarytosios Lauryno Ivinskio draugijos.

## REDAKTORIUS IR RAŠYTOJAS

— Jo tikras liežuvis, — rašo apie kun. Kaupą Vaižgantas, — buvo ne burnoje, bet pirštuose, nusi-tvėrusiuose plunksnų. Duok jam valandą laiko, jis tau, rašomosios mašinos greitumu, pribers ant kelių lakštų ir kai ims skaityti iš savo rašto, tik stebiesies gražumu kalbos, nuoseklumu minčių, turtingumu turinio..."

## LIETUVOS MYLETOJAS

Gimtasias kraštas Kaupui buvo kaip mylimas asmuo. Net jo tėvynės siučiameuose laiškuose užtinkame posakių: — Daug visokio labo ir tau, ir Lietuvai. Jįsai amerikiečius ragino suorganizuoti Geležinį Kapitalą. Iš jo nuosimčių — aprūpinti svarbiuosius reikalus Lietuvoje: kol tik Lietuva nebūs laisva, tol reikės aukų kankiniams, moksleiviams, rašytojams, tautos muziejui.

Matydamas, kaip Amerikos lietuviams trūkstą inteligentinių pajėgų, jįsai kviečia kun. Tumą atvažiuoti ir jam tiesiai rašo: — Mums nereikia kunigų per daug dievotų arba liurbų, arba paisančių pinigų; bet energingų, taktingų ir teisingų... Atvažiuok ir būsi perlu tarpe mūsų kunigų..."

Bet jis pats religiniam gyvenimui ir dvasiniam darbiui tarp lietuvių visa širdimi buvo atsidavęs. Iš jo raštų ir pasišventimo vienuole ir jo sesuo Marija Kaupaitė, kurią jįsai pasikvietė iš Lietuvos šeimnininkauti ir kuri vėliau buvo Šv. Kazimiero seserų garbingojo vienuolyno steigėja. Pats kun. Kaupas kurį laiką dėstė lietu-

vių kalbą kandidatėms, rėmė besikuriantį vienuolyną aukomis. Kaip jis, laikydamas Mišias, pergyveno savo sesers įžadų momentą, vaizdziai nuskoko kita vienuole, dalyvavusi iškilmėse: — Jis buvo taip susijaudinęs, net maniau, kad jįs apalps; jįs tik prie didelių pastangų susilaikė nuo verksmė. Man atrodė, kad jįs tada žiūrėjo ir regėjo daugybę sielų, kurias sesers savo pasišventimui, pamaldumui ir katalikišku auklėjimu išgelbės..."

## REDAKTORIUS IR RAŠYTOJAS

— Jo tikras liežuvis, — rašo apie kun. Kaupą Vaižgantas, — buvo ne burnoje, bet pirštuose, nusi-tvėrusiuose plunksnų. Duok jam valandą laiko, jis tau, rašomosios mašinos greitumu, pribers ant kelių lakštų ir kai ims skaityti iš savo rašto, tik stebiesies gražumu kalbos, nuoseklumu minčių, turtingumu turinio..."

Nenuostabu, taigi, kad jįsai buvo pakviestas besikuriantio "Draugo" redaktoriui. Ir čia jįsai savo pareigą atliko puikiai. Kaip apie tai liudija Tumai - Vaižgantas: — Nepykdamas, nesibardamas, nesipravardžiuodamas, jįs mokėjo nuosakliais įrodymais ir giliu dalykų žinojimu prispirti kiekvieną prie sienos ir užčiaupti jam burną. Nebent tas beviaupsėjo, kuriam jokiuo moksiu nieko neįrodysi, kuris viestiek putosis, blaškysis ir koliosis, nepajėgdamas kitaip atsiturėti..."

Kun. Kaupas ypač pamėgsta socialinius klausimus ir juos visu atsidėjimu studijuoja. Tamė jįs mato naujus kelius ir dvasininkams, ir jam sunku matyti, kad daugelis dar vis laikosi pasenusių darbo būdų. Viename laiške Jakštui - Dambrauskui jįs rašo: — Dar liūdniau, kad daugelis mano, būk senovės atšipė Bažnyčios ir tikėjimo apsigynimo įrankiai gali būti naudojami dabartiniams siekiams..."

Jis buvo tiek pažengęs socialiniuose klausimuose, kad vienu metu svarsityta jį pakviesti tuos da-

lykus dėstyti Petrapilio dvasinėje akademijoje.

Bet visuose savo darbuos kun. Kaupas nepamiršo ir lietuvių tautos. Net apie savo vieną žymesnių veikalų — "Patrimpo Laiškai" — jįs viename privačiame laiške atsiliepia: — Jų tikslas — sujudinti žmonės duoti aukų tėvynės kultūros reikalams..."

Jis taipgi buvo didelis lietuviškosios knygos mylėtojas ir jo knygų siuntinys buvo geras įnašas į besisteigiantį viešąjį katalikų knygyną Kaune.

## VARGAI IR GRABAS

Anais laikais kunigo darbas parapijose buvo labai varginantis dėl netvarkingų pretenzijų iš nesuipratusių parapijiečių. O čia dar darbas spaudė jį taipgi vargino. Jakštui taip jįsai nusi-skundžia: — Nemiegojęs beveik tris naktis, nusikankinęs su žmonėmis ir svečiais, sėdžiu dabar savo kanceliarijoje ir, laukdamas inter-santų, peržiūrinėju savo "Eugeniką"...

Kitame gi laiške: — Šitą laiškėlį rašau jau trečią dieną... Tai šis, tai tas, tai kas kita. Negalima nei minčių surinkti, nei pradėto darbo vesti iš anksto išgalvotais keliais..."

Nežiūrint to nuolatinio nervų įtempimo, jįsai mokiėjo protarpiais ir smagų linksmumą parodyti, sa-kysim draugų tarpe, prieš jįs ten, kur alus pilstomas, tiesdamas stiklą prataria: — Na, jau Kaupui, pilk su kaupu..."

O gyvenimo vargai vis sunkiau gulė ant pečių. Pittstone sudegė bažnyčia ir jįsai savo prieteliui Vaižgantui rašo: — Bažnyčios sudegimas mane labai sunervino ir užkrovė našta, kurios gal nė nepakelsiu..."

Po metų vėl laiškė teisi-nasi, kodėl jįs nenusiunčia prašomos fotografijos: — Pasenau taip, kad nei "pikčerio" nesinori "mušties". Brolau, ir ant mano skalpo jau ne vienas žilas plaukas..."

Kitu atveju nusiskundžia, kad nerėgularus kunigo gyvenimas ardo sveikata: dėl išpažinėčių klausymo, ligočių, parapijos lankymo, tenka nevienodai keltis; nevienodai gulti, o čia priedo — dar plunksnos darbas: — Nors dar tik 41 metai amžiaus, — rašė jįsai 1911 m. savo prieteliui, — o jau žmogūs jautiesi, jōg gražesnę gyvenimo dalį esi pragyvenęs, jōg grabas nebėtoli. Kažin dėl ko neramioms mintys vis kankina: tai rodosi, kad pabaigsiu gyvenimą bepročių namuose, tai elgėtnamy, o ir atsiskyrėlio namelis girioje tarp kalnų šalia upe-lio mirksi dažnai aktyse..."

— Nors dar tik 41 metai amžiaus, — rašė jįsai 1911 m. savo prieteliui, — o jau žmogūs jautiesi, jōg gražesnę gyvenimo dalį esi pragyvenęs, jōg grabas nebėtoli. Kažin dėl ko neramioms mintys vis kankina: tai rodosi, kad pabaigsiu gyvenimą bepročių namuose, tai elgėtnamy, o ir atsiskyrėlio namelis girioje tarp kalnų šalia upe-lio mirksi dažnai aktyse..."

## MIRTIS

Mūsų rašytojas ir visuomenininkas jautė, kad jo gyvenimo vakaras artinas. 1918 m. jįsai rašė Jakštui: — Rašau šitą laiškėlį, taip sakant, iš ano svjeto. Cursum consumavi (Bėgima baigiau). Vis maniau, kad man kas viduriuose

# Mirusiųjų Atminimas Ir Amžinasis Gyvenimas

## Pradžia 5-tame pusl.

mokratiją ir keturias laisves pasaulio tautoms, herojingai žūna. Gi tėvai ir motinos liūdi, griaudenasi, verkia... Tačiau, Meilingasis Jėzus pas mus visus ateina nuliūdimo valandose. Jis, įsirėdęs į baltųjų kviečių varpos vestūrą, ateina, kad mes turėtume viltį ir įtikėtume. Jis ateina mums užtikrinti, kad visi vieną dieną kelsimės iš numirusių ir įeisime į amžinąjį gyvenimą, kur visi palaimintai susivienysime su šventųjų sielomis, bendrai ir mūsų mirę mylimieji.

Šiandien, daugelis našlių motinų, kurios neteko vienintėlio herojaus sūnaus, ieško paguodos nuliūdime ir randa suraminimą Naimo vaizde. Viešpats Jėzus paguodžia ir priduoja vilties visoms motinoms, kurios Naimą yra išrašiusios ir motiniškai ją savo širdį.

Nesuskaitoma tėvų daugybė artėja prie Didžiojo Sakramento Kaparnaume. Nes Kaparnaumas buvo "Jo Paties miestas".

Viešpats Jėzus jį labai mylėjo. Taigi, Jėzus Kristus iš to Tabernakulo teikia viltį nuliūdusiems tėvams ir raudančioms motinoms, kurios ir kurie yra netekę vienturtės savo dukters.

Visais amžiais žmonių diduomenė ieškojo vilties kokio nors atspindžio arba pagalbos prie Aukos Altoriaus, niekada nesibaigiančios gyvenimo Betanijos. Čia visi dabar renkamės melddami amžinojo atilsio dėl brolio, kurs mirė ir kurio neteko; dėl sesers, tėvo, motinos, giminės, sužiedotinio, mylimo bendraminčio, bendradarbio...

O Naime, Kaparnaume, Betanija! Palaiminti tie Skausmų Žmogaus atminimai! Jūs mus vedate į tobulosios dienos prieaušrį, lydint šviesiais spindinčiais šviesos atspindžiais, mus jungdami su Viešpačiu Jėzumi, Marija ir Juozapu, ir nurodote šviesų kelią į Amžinąją Betaniją, kur mums yra skirtas Amžinasis Gyvenimas.

negera, paskum — kad turiu nervų nusilpnėjimą. Artesnė diagnozė parodė, jog mane kankina vėžys krūtinėje. Taigi trumpas laikas man belieka gyventi ant žemės. Nemanau, kad pratęsiu iki Visų Šventei. Nieko negaliu veikti — nei skaityti, nei rašyti. Taigi sakau sudiev ir meldžiu atminti mane savo maldose".

Jo nujautimas išsipildė: nebesulaukė Visų Šventės. Nuo spalį 19 d. beveik nebesnekėjo, vos su vargu keletą lašų vaistų nuryja skaudėjimui krū-

tinėj numalšinti. Kol galėtu neryti nusilpnėjimą. Artesnė diagnozė parodė, jog mane kankina vėžys krūtinėje. Taigi trumpas laikas man belieka gyventi ant žemės. Nemanau, kad pratęsiu iki Visų Šventei. Nieko negaliu veikti — nei skaityti, nei rašyti. Taigi sakau sudiev ir meldžiu atminti mane savo maldose".

Paskutinius žodžius leiskimė tarti jo gyvenimo ir raštų draugui — Vaižgantui:

— Toks tai Amerikos lietuvių šulas, štai 1913 metais pasimirė vos 43 metų amžiaus eidamas. Pats gražumas amžiaus. Bet ar gi to žiūri mirtis? Ji ne iš eilės griežia, bet viskuo naigeriausius pirmama..." K. J. Prunskis.

**JAUCIATĖS BLOGAI?**

VISIŠKAI PALENGVINSITE SAU — ŠIUO MODERNISKU SVELNIU BODU

• Kuomet kankinatės vidurių užkietėjimu — žarnos neveiklūs, skauda galva, nėra energijos — palengvinsite sau šiuo modernisku būdu — kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga kramtoma guma vidurius liuosuoja švelniai ir tikrai. Milionai žmonių naudojė FEEN-A-MINT. Tik kramtykite FEEN-A-MINT einant gulėti, naudokite tikrai pagal nurodymus ant pakelio. Sekanti ryta malonus palengvinimas pagelbės jums vėl jaustis puikiai.

10c

Remkite tuos profesionalus ir biznesierius, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

**FOR VICTORY**

BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

**War Worker**

WASI FAT

Bobby Gregory is doing his war work by salvaging fat from his lunch at the Jones Children's Center, 405 East 73rd St., while Nurse Florence Van Buskirk assures him that he is a member in good standing of the Clean Plate Club. All used fats are saved at the Center and turned in to the meat dealer where it starts on its way to war. One pound of inedible fat will produce the glycerine required to make 1.5 pounds of gunpowder. Glycerine is used for tannic acid in treating powder burns.



## MIRUSIŲJŲ ATMINIMAS IR AMŽINISIS GYVENIMAS

Kun. A. Tamoliūnas  
 "Nes ta yra mane siuntusio Tėvo valia, kad kiekvienas, kurs mato Sūnų ir Jį tiki, turėtų amžiną gyvenimą, ir kad aš jį prikelčiau paskutinę dieną"  
 (Jon. VI. 40).

Juodasai Mirties Angelas į amžinatvę jau nebesuskaitomus milijonus pašaukė.

Gi šventasis Raštas mums nurodo vaizdus trijų įvykių, kuriuos Mirties Angelas pagamino. Tie vaizdai giliai glūdi krikščionių širdyse, nes Meiltingiausias Išganytojas juos pašventė maloningu Savo atsilankymu. Jis, Kurs sutvėrė žmogaus širdį ir kurią vėliau prisimė, tapdamas žmogumi, dalyvavo tose mirties gedulo tikrovėse, kai artimieji buvo dideliame nuliūdime. Jis tris kartus mylimiems asmenims gražino gyvais brangiuosius jų mirusius.

### Tai įvyko Naime

Tai įvyko vieną kartą Naime, kai našlė motina, giminės ir bičiuliai susitelkė gedulo namuose ir viltis, tarsi, apleido visus, ir netrukus reikėjo mirusį jaunikaitį lydėti į kapines. Štai, pasirodo Pasaulio Išgelbėtojas. Ištikimos Judėjos širdys nudžiugo maloningu Jo pasirodymu.

Atsiminkite įvykį Petro namuose: "Atsikėlęs iš sinagogos, Jėzus įėjo į Simono namus. Simono uošvė buvo labai drugio krečiama, tai jie Jį prašė už ją" (Luk. IV, 38). Toji moteriškė buvo labai serganti. Viešpats Jėzus, atsistojęs prie jos, sudraudė drug., ir tas ją pametė. Ir ji, tapus sveika, atsinaujino jaunystėje lygiai kaip aras. "Ji tuojau atsikėlus jiems tarnavo" (v. 39).

Galiliejiečių širdys džiaugsmingai plaka, kai Viešpats Jėzus ateina į gražią jų apylinkę, kurią Jis mėgo. Saulė labai kaltino ir Simono Petro namuose susirinkusieji svečiai labai prakaitavo ir varginosi. Tačiau, pakilo džiaugsmas, kai Maloningasis Išganytojas atsilankė. Gaivinantieji Amžinojo Teisingumo Saulės spinduliai išgydė ligonę. Sekamaj, kai Viešpats Jėzus pažvelgė pro duris iš Simono namų, Jis rėgėjo ir matė, kokioje gražioje apylinkėje randasi Barjono gyvenbutis. Jis matė, kad sielos yra laikomos nelaisvėje kūnų, kurie būna sugedę ir nusilpę ir paties sėtono valdomi ir kankinami. "Saulė nusileidus, visi, kurie turėjo sergančių visokiomis ligomis, vedė juos pas Jį. Jis gi, padėdamas ant kiekvieno ranką, gydė juos. Taip pat velniai išeidavo iš daugelio, šaukdami ir sakydami: "Tai Dievo Sūnus". Sudraudamas juos, Jis nedavė jiems kalbėti, nes jie žinojo Jį esant Kristų. Išaušus, Jis išėjo ir ėjo į tuščią vietą. Bet minios ieškojo Jo ir atėjo pas Jį, kad Jis nuo jų neatstotų. O Jis jiems tarė: "Ir kitiems miestams aš turiu skelbti Dievo Ka-

lystės evangeliją, nes aš siųstas" (Luk. IV, 10-43).

Ir minios Jo ieškojo karūn gabendami savo lizonius. Tačiau, Viešpats Jėzus, tarsi, ieškojo ko kita... Taigi, Jis nuėjo į miestelį Naimą. Vardas Naimas reiškia "gražusis miestas". Betgi tą dieną, kai Jis maloningomis akimis žvelgė į Naimą, tas miestelis buvo netekęs grožės, nė džiaugsmo. Naimiečių širdys buvo žedulo apnyktos, nuliūdusios. Jų veiduose nesimatė džiaugsmo, nes buvo nuliūdę ir iš jų akių riedėjo ašaros. Nuo kalno viršūnės Viešpats Jėzus atėjo į Naimą su laimingais Savo apaštalais. Jie pamatė, kad Naimo apylinkės buvo labai gražios ir jų akys gerėjosi didingu Esdraliono kloniu. Jie išspūdziaavo įdomiais Taborkalno grožės reginiais.

Dviejuose posakiuose Evangelistas mums pasako, ir mes jaučiame nuliūdimą, kokis ištiko "gražiam miesteliui". Tai išvyta reikšmingu apibūdinimu: "Prisiartinant Jam prie miesto vartų, štai buvo išnešamas numirėlis, vienatinis sūnus savo motinos, o ta buvo našlė; draug su ja ėjo didelė miesto minia" (Luk. VII, 12).

Tik "vienatinis sūnus" ir "našlė" motina kreipė miestelio gyventojų pasigailėjimą ir minia išėjo pritarii gedulai ir bendrauti kartu su motina ir kapines. Kiti gal prisiminė kito vaiko arba sūnaus mirtį ir laidojimą. Vėl kiti, gal prisiminė Karaliaus Dovidovo gailestį, jų tėvo iš Abraomo giminės. Ir Dovidovas tarė: Kadangi dabar mano sūnus yra miręs, kamgi aš pasninkausiu? Verčiau aš pats pas jį eisiu, nes jis nebegrįš prie manęs" (II Kar. 23).

Viešpats Jėzus sugriaudintas našlės motinos nuliūdimo. Tą valandą ji turėjo savo vaiką, savo sūnų, bet jis buvo negyvas, miręs. Netrukus žemė jį priglaus ir akmenys jo karstą prislėgs, ir jį atims nuo motinos. Tačiau, ji vėl regės ir matys vienatinį savo sūnų. Betgi daug skausmingų dienų ir daug nemiegotų naktų turės praieiti. Tikrovėje, ji jau dabar norėtų atsilsėti su mirusiais tėvais.

"Neverk!" (Luk. VII, 13), Viešpats Jėzus tarė nuliūdusiai Naimo motinai. Daugelis kitų motinų, o gal našlių, taip pat lydėjo mylimųjų savo sūnų karstus, bet jos nesulaukė tos Meilingojo Jėzaus malonės, kad jas nuramintų ir gyvybę sugražintų brangiajam numirėliui. Čia Naimas tapo iškeltas iš liūdėsio į garbingas viršūnes. Naimui teko garbės, kai Viešpats Jėzus prikėlė mirusį vienatinį našlės motinos sūnų. Viešpats Jėzus padarė stebuklą Naime tam, kad prisikėlęs iš numirusių sūnų pagelbėtų našlei motinai jos senatvėje ir kad jos akis užmerktų paskutinę mirties valandą.

## Jairo dukrelė merdėjo ir buvo mirštantė

Viltis nužengė į Jairo namus. Jairos buvo viršninkas Kaparnaumo sinagogoje. Išganinga viltis nušvietė Jairo namiškius, kai Viešpats Jėzus žengė į jų namų vidų. Toji viltis, kuri buvo tuščia kryžkelėje, kuri vedė į Naimo kapines, dabar spindėjo šventąja šviesa. Jairos pažino Didžiojo Mokytojo galybę. Jis tapo sužavėtas dieviškosios galybės tiesomis, kurios plaukė iš skaisčiųjų Viešpaties Jėzaus lūpų. Jis vieną kartą ieškojo Rabonies pagalbos ir užtarimo romėnui šimtininkui.

Nūngi, jis pats radosi nusiminime ir sielvarte. Vienintėlė jo dukrelė merdėjo ir buvo mirštantė. Todėl, Jairos tarė: "Viešpatie, mano duktė gal jau mirė, bet ateik, padėk ant jos Savo ranką, ir ji bus sveika" (Mat. IX, 18). Ir Viešpats Jėzus, nieko nelaukiant, sekė paskui Jairo. Apaštalai ir žingėidiminia taip pat sekė paskui juos į Jairo namus. Jie tuojau pajuto, kad įvyks kas nors tokio nepaprasto, o gal stebuklas. Į tai vieni tikėjo, kiti šnairavo ir piktinosi iš nepatvirtinto pavydo, kad tokia visagalinti valdžia buvo suteikta tik vienam žmogui. Panašiai, daugelis šių dienų kritikų neįtikėtų, kad ir kartotųsi stebuklai jų akivaizdoje. Jiems nebūtų stebuklo. "Jis (Jėzus) sekė skaitlinga minia ir spaudė Jį" (Luk. VI, 24).

Kelionėje į Jairo namus, Viešpats Jėzus turėjo susitūrėti valandėlei. Ten radosi viena moteriškė, kuri jau dvyliką metų sirgo kraujo plūdimo; ji buvo daug iškentėjusi nuo daugelio gydytojų, praradusi visa, ką tik turėjo ir nė kiek nepasitaisiusi, bet dar labiau blogyn ėjo. Ji maštė, jei paliestų skaisčiųjų Išganytojo rūbų, taptų išgydyta. Ji pasiryžo taip padaryti. "Kas prisilietė mano drabužį?" Taip paklausė Didysis Mokytojas. Niekas nedrįso atsakyti. Tada Petras sakė: "Mokytojau, Tu matai spaudžiančią Tavę minią ir sakai: Kas mane palietė?" (Mork. V, 31).

Kai Viešpats Jėzus kalbėjo su ta moteriškė, kurią išgydė, pasiuntiniai atėjo pasakyti Jairo, kad jo dukrelė jau mirus. "Dar Jam (Jėzui) tebekalbant, atėjo kas ten iš namų pas sinagogos viršninką ir jam pasakė: Tavo duktė mirė; nebevalgink Jo (Jėzaus)" (Luk. VIII, 49). Jairos dideliai nuliūdė ir susisielėjo. Jėzus nuliūdimo skausmas suspaudė jam lūpas. Pirmą negu jis galėjo atgauti drąsumą, Viešpats Jėzus prabilo į jį: "Nebijok, tik tikėk, ir ji bus sveika" (Luk. VIII, 50). Vargšė Jairoi! Tu nesispyrei skubintis ir neišmetinėjai Viešpačiui Jėzui, kai Jis sustojo ir išgydė vargingą moteriškę. Tai visa gal tau išrodė šimtmetis! Minia taip pat trukdė tavo žingsnius į namus pas mirštančiąją tavo dukrelę.

Taip pat Viešpats Jėzus dukrelė, kai Marija ir



Naujas kariškas mundierius (jacket), kuris turi keturius kišenių ir pagamintas iš švelnios verstos satynos materijos.

Morta Jam pranešė apie mylimojo jų brolio ligą: "Viešpatie! Štai tas, kurį Tu myli, serga" (Jon. XI, 3). Meilingasis Išganytojas nesiskubino, kad paskui parodyti didesnę galybę, kada jau nebebus vilties tikėtis.

Į Jairo namų židinį renkasai raudotojai. Skepetos jau buvo rengiamos ir viniųojamos apie mirusios mergelės lavoną. Daugelis liūdėjo ir raudėjo. Ta proga ir ašaros neveltui riedėjo. Nes Jairos ir jo žmona buvo labdariniai. Jie karštai mylėjo Jehovą — Dievą. Į juodu Jėzus tarė: "Neverkite, nes mergelė nemirė, tik miega" (Luk. VIII, 52). Mirusios dukrelės tėvai, taip pat Petras, Jokūbas ir Jonas buvo su Išganytojumi prie numirusios. Jie girdėjo kai kuriuos besijuokiančius, kad pašiepti ir pasiūlyti iš Viešpaties Jėzaus pasakymo. Tada "Jėzus, laikydamas jos ranką, suuko: Mergelė, kelkis!" (Luk. VIII, 54). Ir Viešpats Jėzus tėvams sugražino gyvą mergaitę, kuri ėjo 12 metų. Dabar jos tėvai, lygiai, kaip ir Naimo našlė motina, gali ramiai žvelgti į savo senatvę, nes bus kam juos aprūpinti ir užmerkti jų akis. Kaip laimingi buvo tie namai ir kokių dideliu džiaugsmu ir nustebimu persiėmė visi minioje.

### Skaitlingi Betanijos vaizdai

Kiek tai įvyko tokių Betanijos vaizdų nuo laiko, kai Viešpats Jėzus verkė ties Lozorius karstu?! Prieš Marijos norą, Morta išėjo pasitikti Viešpatį Jėzų ir Jam pasiskusti.

"Atėjęs Jėzus rado jį (Lozorijų) jau keturias dienas gulintį kape. (Betanija buvo arti Jeruzalės, apie penkioliką varsių atstu nuo jos). Daug žydų buvo atėję pas Mortą ir Mariją jūdvių paguosti dėl jų brolio. Morta, kaip tik išgirdo, kad Jėzus ateina, išėjo Jo pasitikti, o Mariją pasiliko namie. Morta tarė Jėzui: Viešpatie, kad būtuimei čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs. Bet ir dabar

ėjo ir pašaukė savo seserį Mariją, tylomis sakydama: Mokytojas čia ir tave šaukia. Kaip tik ji išgirdo, greitai atsikėlė ir ėjo pas Jį. Nes Jėzus dar nebuvo įėjęs į kiemą; Jis dar tebet buvo toje pačioje vietoje, kur Jį buvo pasitikus Morta. Žydai, kurie buvo su ja namuose ir ramino ją, pamatė, kad Marija greitai atsikėlė ir išėjo, sekė ją, sakydami: ji eina pas kapą verkti tenai. Kaip tik Marija atėjo, kur buvo Jėzus, ir Jį pamatė, puolė Jam po kojų ir Jam tarė: Viešpatie, kad būtuimei čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs. Tuomet Jėzus, pamatęs ją verkiančią ir atėjusius su ja žydus verkiančius, susigriaudino dvasioje ir pats save sujaudino. Jis tarė: Kur jį padėjote? Jie Jam atsakė: Viešpatie, eik ir pažūrėk. Jėzus apsišarėjo. Todėl žydai kalbėjo: Štai, kaip Jis jį mylėjo. O kai kurie iš jų sakė: Ar tas, kurs atvėrė akis aklam gimusiam, negalėjo padaryti, kad šitas nebūtų miręs? Jėzus, vėl susigriaudinęs pats savyje, priėjo prie kapo. Buvo tai uola, uždaryta akmenimi. Jėzus tarė: Atimkite akmenį. Mirusiojo sesuo Morta Jam atsakė: Viešpatie, jau dvokia, nes jau keturias dienas guli. Jėzus jai tarė: Argi aš tau nesakiau, kad, jei tikėsi, išvysi Dievo garbę. Atriuos akmenį, Jėzus pakėlė aukštyn akis ir tarė: Tėve, dėkoju tau, kad mane išklausei. Aš, tiesa, žinėjau, kad tu visuomet mane išklausei; bet tai pasa-

kiau dėl čia aplinkui stovinčių žmonių, kad jie tikėtų, jog tu esi manė siuntęs. Tai pasakęs, Jis suuko garsiu balsu: Lozoriau, išeik laukan. Numirėlis tuojau išėjo surištomis raiščiais kojomis ir rankomis, ir jo veidas buvo aprištas skepeta. Jėzus jiems tarė: Atraiškite jį ir leiskite eiti" (Jon. XI, 27-44).

Kaip matote, Viešpats Jėzus atėjo į Betaniją lygiai taip pat, kaip ir į Kaparnaumą, kur Jairos gyveno, ir į Naimą, ir tose vietose buvo numirėliai. Tada Jis neatėjo, kai susirinkę bičiuliai gailinoti, kad mylimas jų draugas sirgo ir netrukus turės atsiskirti. Jis neatėjo, kai Lozorius buvo lydimas į kapus. Jis atėjo, kai lavonas jau dvokė. Tik tada Jis atėjo ir tad Jis parodė Savo galybę, ir Lozorii gražino gyvybę, kad jis galėtų suraminti ir aprūpinti savo seseris, nes visi trys jau ėjo senatvėje.

Daugelis tokių Betanijos reginių įvyko nuo kada numylėtasis Viešpaties Jėzaus mokinys užrašė įkvėptuosius žodžius, kurie atveria švenčiausios Jėzaus širdies gelmes: "Jėzus apsišarėjo". Skaitlingos Betanijos vietos, tai mūsų parapijų bažnyčios, gi prieš Didįjį Altorių atnešami numirėliai.

Kitos skaitlingos Betanijos vietos, tai karū laukai, vandenynai, padangės, kur tėvų ir motinų narsuoliai sūnus, kovodami su priešu laimėti dešėsinys 4-tamė puol.

# Neperpildyk Pilnos, Ponia!



### VARTOK MAŽIAU GĄSO ŠILDYMOI VANDENS IR TAUPYK JĮ KARO REIKALAMS

Kad padėti taupyti gasą kritiškai reikalingą mūsų vyrams, kariaujantiems įvairuose frontuose, mūsų Gubernatorius prašo mus visus naudoti MAŽIAU gaso šiandien ir kiekvieną dieną. Tai reiškia, kad reikia mažiau šildyti vandens, naudoti mažiau virimui, šaldymui ir namų šildymui.

Jūs matote, alejus ir angliai yra naudojami padarymui gaso. Kada jūs naudosite MAŽIAU gaso, jūs padėsite sutaupti jį reikalingiausiems dalykams. Mes ko-operuojame su Vyriausybe kiekviename atvejuje, bandydami sutaupti kurą, darydami gasą.

Mes žinome, kad ir Jūs norite atlikti savo pareigą. Jums tą atlikti padės kairėje šio skelbimo pusėje nurodytos taisyklės.

#### ŠTAI KĄIP JŪS GALITE PADETI

1. Virk visus valgius pečiuje. Virk "viename - inde" ant viršganciu karstu vandeniu. Už.
2. Nemasgok indų ar rankų po šutinių burnerių.

taisyk praikurusias vietas. Nesildyk daugiau vandens, kiek reikalinga.

3. Niekados nepalik atidarytų refrigeratoriaus durų. Atsaldyk virtą maistą pirm negu jį dėsi į šaldytuvą.

4. Dabar yra laikas peržiūrėti šildymo sistemą. Nelaukite, kada oras atšals.

5. Insuliuok namus, įdėdamas weather - striping. Tas nevien žiemą priliks nuo šalčio, bet ir visarą priduos vėsumo.



## Boston Consolidated Gas Company







# VIETINĖS ŽINIOS

## ŽINUTĖS

Spalių 27 d., po misijų vakarinių pamaldų, įvykių Tretininkų Brolijos susirinkimas. Po lionių lankytojų raporto, kalbėta apie parengimą, kurs įvyko sekmadienį, p.p. Pinių įėjo per \$50.00. Susirinkimas pareiškė padėką kun. K. Jenkui už parodymą gražių judžių. Ši Brolija paaukėjo \$10.00 parapijos koncerto fondui.

Stojo talkon dėl parapijos koncerto, kurs įvyksta, So. Boston High School name, lapkričio 21 d., 3 v. p. p., Pranciškonų Tretininkų Brolija paaukuodama jo fondui \$10.00. Ponia M. Bernatonienė pasiėmė dar daugiau įžangos bilietų platinimui.

Kviečiami yra visi platinti koncerto tiketus — juos pirkti — juos parduoti. Galima pasipirkti pas bažnyčios kolekto-rius ir pas kitus parapijos veikėjus.

Antradienį — uždūšinėje visi altoriai yra privilegijuoti t. y. su specialiais atlygiais. Šv. Petro par. bažnyčioje šv. mišios prasidės nuo 6 v. r., salėje nuo 7 val. r.

Spalių 30 d., Petras Remeika apsidė su Suzana Moliene (Tamasauskaite).

Tą dieną tapo pakrikštyta Katrė Alena Juozo - Joanos (Rakauskaitės) Lazickų.

## Kristaus Karaliaus Šventė — Vaidinimas — Paskaita

Kristaus Karaliaus diena būvo iškilmingai švenčiama. Per visas septynerias šv. mišias daugybės žmonių ėjo prie sakramentų. Devintą valandą kun. dr. L. J. Mendelis baigė jaunimo misijas. 10 val. ryte dalyvavo šv. mišiose visų katalikiškų draugijų valdybos su vėliavomis ir ženklais. Taip pat dalyvavo S. Dariaus Postas. Kun. K. Jenkus giedojo šias šv. mišias. Po to jis prie įstatyto švenčiausio Sakramento atsikaitė atsisteisimo aktą ir Litaniją prie švenčiausio Jėzaus Širdies. Kun. dr. Mendelis iškalbingai pasakė pamokslą apie Kristų Karalių.

3 val. p. p., parapijos jaunimas, seserų mokytojų vadovybėje, perstatė "Nežinomąją Kankinę". Jaunimas vaidino gerai. Žmonij buvo apie 200. Apart vietinių kunigų buvo kun. Alfonsas. Skaitė vertinį iš anglų kalbos apie lietuvių vaikelius kankinius Petrograde. Atsilankė į parengimą ir

Generalė viršininkė Motina Bonaventūra.

Tą dieną tapo pakrikštyti še kūdijai:

Lida - Marija Edvardo ir Bronislavos (Sarkūnaitės) Ambrožų; Rapolas - Antanas Alfredo ir Pranciškos (Dravinskaitės) Zardeckų; Elena - Marija Vilmo ir Leonoros (Barkiūtės) Gaidžių.

Išvažiavo kun. dr. L. Mendelis į Namus

Jis yra labai darbas apsi- kriojęs ir skubinosi parvažiuoti į Visų Šventųjų dienos ir Uždūšinės dienos darbuotę. Aplėdo Bostoną sekmadienį 12 v. d. Čion buvo atvykęs sekmadienį, spalių 24 d., 10:30 v. v. Per tą savaitę kun. dr. Mendelis iškalbingai pasakė po du gražių pamokslų į dieną, rytą lietuviškai, vakare angliškai. Tie pamokslai ir jo asmenybė padarė didelį įspūdį į Bostoniečius labigus ir žmones. Šie visi yra labai dėkingi kun. dr. Mendeliui už atvažiavimą ir vedimą šių misijų. Teatlygina jam Dievas už taip uolų apaštalavimą, sako visi Bostoniečiai.

Trečiadienį ir ketvirtadienį kalėdinkai lanko Dorchesterį.

Trečiadienį, vakare, bus laikomos šv. Teresės novenos pamaldos.

Ketvirtadienį, 4 v. p. p., bus klausomos vaikų išpažintys, prieš pirmą mėnesio penktadienį. Vakare, suaugusių žmonių bus klausomos išpažintys.

## LANKĖSI

Šeštadienį, "Darbininke" lankėsi Tėvas Antanas Mešlis, S. J., "Žvaigždės" redaktorius ir kun. Dr. L. Mendelis iš Baltimore, Md.

Spalių 30 d. lankėsi Mrs. Ona Liepa iš Cambridge, Mass. Atsilankymo proga įstojo į Liurdo knygos rėmėjus, atkodama \$5.00.

## Apie Saleziečius Ir Dominikonus Lietuvoje

(LKFSB) Lietuviai saleziečiai, bent dar šių metų pradžioje, dar darbavosi Kaune šv. Trejybės parapijoje, Saldutiškyje ir Vytėnuose, kur turėjo apie 60 kandidatų. Raseiniuose vokiečiai perėmė tėvų dominikonų namus ir tenai įsteigė keturklasę gimnaziją su bendrabučiu. Vilniaus kun. seminarijoje kurį laiką profesoriavo saleziečiai kun. Gustas ir kun. Sabas.



Afrikos Algeriečiai valo batus Yankiams.

## KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ MĖNUO

"Lapkričio mėnuo yra Kalėdinių siuntinių mėnuo šiais metais", toks yra J. V. Pašto Departamento šūkis. Tai yra ne tik šūkis, bet ir patarimas, kad visi gyventojai šiais metais savo Kalėdinius siuntinius siųstų koanksčiausia, būtent, lapkričio mėnesį. Šiais metais neturėtų laukti paskutinės minutės išsiuntimui Kalėdinių dovanų, jeigu nori, kad jas gautų prieš Kalėdas.

Jeigu taikos laiku susidaro sunkumų paštui pristatyti siuntinius prieš Kalėdas, kuriuos paštas gauna paskutinėse dienose, tai karo laiku negali būti nei kalbos.

Kas pasakytą apie dovanų siuntinius, tą patį pasako ir apie sveikinimų korčiukes. Dabar kada Bostono pašto 1172 darbininkai yra karo tarnyboje, tai visuomenė turi prisilaikyti nustatytų dienų Kalėdinių siuntinių pasiuntimui.

Pereitais metais buvo pasamdyta 341 sunkvežimis (trucks) išvežiojimui siuntinių tik Bostono distrikte. Visi tie, kurie žino dabartinę padėtį, to nebus galima padaryti šiais metais. Tą patį galima pasakyti apie traukinius ir kitas vežimo priemones.

Šiais metais siuntinių svoris mūsų jauniems vyrams karo tarnyboje bus daug didesnis. Be to, vyrai tarnyboje perkeliama iš vienos vietos į kitą. Tai ir tą turime imti dėmesin. Pašto Departmentas pristatys siuntinius laiku, jeigu visuomenė juos pasiųs nustatytais dienomis.

Ką turi visuomenė atlikti, kad užtikrinti Kalėdinių dovanų ir korčiukų pristatymą — pirma, siųskite nustatytais dienomis, antra, būtinai įrašykite savo pašto pristatymo ofiso numerį ir taip pat to pašto numerį, kur gyvena siuntinio gavėjas. Jeigu nežinote savo pašto numerio, tai pasiklauskite laišku išnešiotojų arba telefonuokite LIB 5600-Ext. 42. Be to, galite gauti paštoje numerius Bostono srityje esančių pašto skyrių.

Nusipirkite pašto ženklų iš anksto ir visas siunčiamas sveikinimų korčiukes vokuose užlipykite šiais metais, ypač tas, kurios siunčiamos karo tarnyboje esantiems asmenims ir pridėkite pirmos klasės pašto ženklų. Apdrauskite pake-

lius, kad nepražūtų. Nesiųskite greit gendančių daiktų, atsižiūrėdami į pristatymo laiką. Vartokite stiprius kartonus ir gerai suriškite. Užrašykite pilną adresą.

## Kalėdinių Siuntinių Nustatytos Dienos Ir Patarkymai

Zemiau talpinamė dienas, kada reikia pasiųsti Kalėdinius pakelius ir korčiukes ir į kurias valstybes. Prisielaiykime šių patarkymų, jeigu norime, kad mūsų siuntiniai pasiektų gavėjų laiku.

**CHRISTMAS GIFT PARCELS**  
November 22  
Arizona, California, Oregon, Washington.

November 24  
Alabama, Arkansas, Colorado, Florida, Georgia, Idaho, Illinois, Iowa, Kansas, Louisiana, Minnesota, Mississippi, Montana, Nebraska, Nevada, New Mexico, No. Dakota, Oklahoma, S. Carolina, So. Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Wisconsin, Wyoming.

November 26  
Deleware, Dist. of Columbia, Indiana, Kentucky, Maryland, Michigan, New York, New Jersey, No. Carolina, Ohio, Pennsylvania, Virginia.

December 6  
Connecticut, Maine, Massachusetts, New Hampshire, Rhode Island, Vermont and

BOSTON POSTAL DISTRICT.

**INSTRUCTIONS**  
Limit of Weight 70 Pounds.  
Size of Parcels 100 Inches, length & girth combined.

Insurance Rates:  
5c to \$5.00 val.  
10c. to 25.00 val.  
15c to 50.00 val.

Register all fragile or valuable gifts or papers.

**CHRISTMAS CARDS AND LETTERS**  
November 29  
Arizona, California, Oregon Washington.

December 1  
Alabama, Arkansas, Colorado, Florida, Georgia, Idaho, Illinois, Iowa, Kansas, Louisiana, Minnesota, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Mexico, No. Dakota, Oklahoma, So. Carolina, So. Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Wisconsin, Wyoming.

December 3  
Deleware, Dist. of Columbia, Indiana, Kentucky, Maryland, Michigan, New York, New Jersey, No. Carolina, Ohio, Pennsylvania, Virginia.

December 13  
Connecticut, Maine, Massachusetts, New Hampshire, Rhode Island, Vermont and

BOSTON POSTAL DISTRICT.

**INSTRUCTIONS**  
Air Mail Rates —  
6c per ounce or fraction to U. S. or Canada.

The Best Gift — U. S. WAR BONDS.

## Balsavimų Laikas Bay State Miestuose

Šiandien, lapkričio 2 dieną įvyksta miestų valdininkų rinkimai. Lietuviai turėtų dalyvauti balsavimuose, kad išrinkti tinkamus valdininkus. Naudo- kimės rinkimų ir balsavimų laisve. Štai valandos, kuriomis yra atdaros balsavimui vietos įvairiuose miestuose:

Boston, Cambridge, Chicopee, Everett, Fitchburg, Gardner, Lynn, Marlboro, Medford, Somerville, Springfield nuo 8 val. rytą iki 8 val. vakare; Leominster nuo 6 iki 6; Lowell nuo 10 val. r. iki 8 v. v.; Newton nuo 7 iki 7; Waltham nuo 11 val. r. iki 8 val. v.; Westfield nuo 7 iki 7; Worcester nuo 7:30 rytą iki 7:30 val. vakare.

Kitų miestų ir miestelių balsavimų laiko nepaduosime, nes negavome žinių.



## Užsakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausią toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

**Myopia Club Beverage Co.**

Grafton Ave.,

Islington Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R



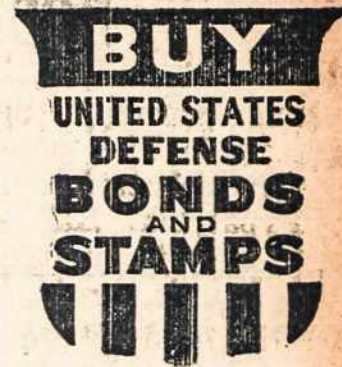
"... ir malonėkite sugražinti butelius, kad mes galėtume turėti ant rankų ir toliau

# PICKWICK

"ALE that is ALE"

TRADEMARK REGISTERED

BREWED BY HAFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870



## Reikalingas Presmanas

"Darbininkui" tuojau reikalingas presmanas ir rankinis raižiu rinkėjas. Gera algą, darbas pastovus. Atsiskaukite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

PARSIDUODA 18-kos kambarių Lodging biznis. Įeigu į mėnesį \$275.00. Renda tik \$50. į mėnesį. Parsiduoda labai pigiai. Norintieji pilnų informacijų kreipkitės asmeniai arba laišku pas M. J. Kastant, 56 Portsmouth St., Cambridge, Mass. (28)

## Farma — Canton, Mass.

Greitai parsiduoda 74 akrių farma. 10 akrių geros išdirbtos žemės. Puikiausia Colonial stiliaus stuba, 3 vonios, viena turi tiles su shower, tvartas, taipgi Green house su puikiu apartamentu dėl poros. Gali ir žiemą auginti daržoves ir gėles. Trys dideli kiaulinkai dėl 200 kiaulių. Parduoda teismo įsakymu, pasidalijant nuosavybę, kuri verta \$30,000.00. Prašome tik \$15,000. Labai geros pirkimo sąlygos. Atsiskaukite: F. T. Keefe, 50 Congress St., Boston, arba 'Darbininko' ofisan.

## BALLAST TUBES

POPULAR NUMBERS 49c EACH  
Also limited supply of OZ4, 6SQ7, 12K7, 12AS, 6SK7, 6KS, 7F7, 1L6, 6Y, 2S, 24A, 77, 78, 6CE, 5Y, 5Z5, 2Z5  
WILL ALSO SUPPLY DEALERS LARGEST VARIETY OF RADIO TUBES IN NEW ENGLAND  
Satisfaction guaranteed or your money back. Call Liberty 2337 or write for prices on other popular numbers.  
UNION ELECTRICAL SUPPLY CO.  
19 High St., Boston

Res. Sou 3729 Sou 4618  
**Lithuanian Furniture Co.**  
MOVERS — Insured and Bonded  
Local & Long Distance Moving  
326 - 328 West Broadway  
So. Boston, Mass.

## GRABORIAI

**S. Barasevičius ir Sūnus**  
MOTERIS PAGELBININKĖ  
Lietuvių Graborius ir Balsamuotojas  
Turi Notaro Teises  
254 W. Broadway  
SO. BOSTON, MASS.  
Tel. South Boston 2560  
Sūnus gyvenamoji vieta  
838 Dorchester Ave.  
Tel. COLUMBIA 2537

**CASPER FUNERAL HOME**  
187 Dorchester Street  
South Boston, Mass.  
**Joseph W. Casper**  
(KASPERAS)  
Laidotuvių Direktoriaus ir Balsamuotojas  
NOTARY PUBLIC  
Patarnavimas Dieną ir Naktį  
Koplyčia šermenims Dykal  
Tel. SOU Boston 1437  
SOU Boston 3960

**ZALETSKAS FUNERAL HOME**  
564 East Broadway  
SOUTH BOSTON, MASS.  
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas  
Graboriai ir Balsamuotojai  
Patarnavimas dieną ir naktį  
Koplyčia šermenims dykal  
NOTARY PUBLIC  
Tel. SOU Boston 0815  
Tel. SOU Boston 2609

## COLD PERMANENT

nuo \$10.00 iki \$15.00

STEAM WAVE PERMANENT

Croquignole ir Spiral nuo \$5.00 iki \$12.50

Malonėkite pašaukti iš anksto  
Tel. SOU 4645



**CASPER'S BEAUTY SALON**

738 E. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

**Go GREYHOUND RACING Tonight!**  
USE THE EL VIA MAVERICK STATION  
POST TIME 7:15 DAILY DOUBLE 7:05  
ZIP YOUR LIP • SAVE A SHIP  
**WONDERLAND** REVERSE  
BUY U. S. WAR BONDS and STAMPS



# "Bobiškumas"

Šiame pasaulyje nėra nieko tobulo. Tiek moters, tiek vyro siela turi gerų ir blogų ypatybių. Kai kurios tų blogųjų ypatybių, lygiai kaip ir gerųjų, yra surištos su tikra lytimi, nors, žinoma, ne be to, kad kartais neatsirastų ir antroje pusėje. Aš tekalbėsiu čia apie tokias, kurios dažniausiai sukasi moteryse, nes kiekvieną kritiką ir tobulinimą visados reikia pradėti nuo savęs. Tai yra tos ypatybės, kurioms pasireiškusi, vyras gailestingai kinkuodamas galvą, paniekos sklidinu balsu sako: "E, boba!" Todėl pavadinčiau jas "bobiškumu".

Nemanykite, kad bobiškumas yra būtinoji moteriškumo dalis, vadinasi, kad tikrai moteriška moteris turi būti ir bobiška. Priešingai — bobiškumas neleidžia plėtotis tikrajam moteriškumui; tik apgalėjus bobiškumą, tėra pasiekiamas tas amžinasis moteriškumas, kurs kelia aukštyn.

Viena bobiškumo ypatybių yra verksmingumas. Ašara ir juokas tai gražių gražiausios Dievo dovanos žmogui, tik jam vienam tesuteiktos. Jomis betarpiškiau pasireiškia mūsų siela. Ašara yra kažkas tiek šventa, tiek kilnu, tiek stebuklinga, kad turėtų suduoti lig pat dugno kiekvieną širdį. Dėl to ir Kristus savo palaiminimuose mini ir verkiančius. Evangelija rodo mums patį Kristų verkiant du kartus: vieną kartą apsiverkė Jis gailėdamasis Jeruzalės, kuri turėjo būti sugriauta, antrą kartą gailėdamasis žmonių, verkiančių Lozorias, ir sugraudintus prietelio mirties. Abudu kartu iš meilės: iš tėvynės meilės ir iš artimo meilės. Tai yra mums pamokymas: tik-



REPORTS—Lieut. Gen. Carl Spaatz, commander of the Northwest Africa Air Force, arrives at White House for luncheon with President Roosevelt. During luncheon he made report of activities of his command.

Kitą kartą netoli vienos mergaičių mokyklos, kurioje gyveno kelios dešimtys mokinių, nakties metu kilo gaisras. Tarp degančio namo ir mokyklos buvo gatvė ir sodnelis, be to, vėjui pučiant į kitą pusę, mokyklai tuo tarpu nebuvo jokio pavojaus. Tačiau to nepaisant, kilo joje neapsakomas ermideris. Mergelės, pašokusios iš miego su originaliausiomis tualetomis bėgiojo, sukinėjos po kiemą ir namus, verkdamos, cypdamos, dejuodamos. Kita jau buvo bemetanti savo daiktus į ryšulį, skubėdamos gelbėti juos iš neesamo gaisro. Tiesiog išgąsdintų avių būrys, nežinančių, kur bėgančios. Chaosas ir anarchija. Visiškas išsivadavimas periferijų iš po centrinės valdžios. Ir tos centrinės valdžios tartum nebūte nebūta. Gėda buvo žiūrėti ir bjauru. Mąstė sau: kad čia būtų berniukai, juk jie elgtų visai kitaip. Jie pirmiausia būtų, kaip reikiant, apsilvėkę, paskui, pamatę, kad nėra pavojaus, būtų nubėgę pas gaisrą gelbėti.

Be abejo, moteriai sunkiau būti drąsiai negu vyrui, nes ji iš prigimties yra jautresnė ir nervingesnė. Už tai jos ir nuopelnas didesnis, apgalėjus tą savo silpnesniąją prigimtį ir ji tuomet tikrai imponuoja visiems. Atsimenu, maža būdama ir turėdama pilną galvą nuolat klausomų ir skaitomų pasakų, be galo bijojau baidyklų. Jutau, kad tai ir gėda ir juokinga, ir man pačiai baisiai sunku, bet ta baimė, rodes, buvo stipresnė už mane. Taip sulaukiau savo pirmosios išpažinties ir Komunijos dienos. Buvo Sekminės ir kartu mano tėvo vardinės. Privažiavo sveiči, ir vakare motina nusiuntė mane kažko ant aukšto. Į kambarius aukštai buvo du keliu: tiesiai iš žemai esančių kambarių ir per pastogę. Tuo antroju keliu nebūčiau ligšiol ėjus viena sutemus už jokus turtus. Bet dabar, mano dvasiai esant tokiai pakilusiai, panorėjau nuveikti heroišką darbą ir nuėjau per pastogę. Drąsiai ir ramiai atlikau tą baisią kelionę, vis mąstydamas, kad jokia baidyklė nieko man nepadarys šiandien, kada Dievas atleido man nuodėmes ir pats atėjo pas mane. Ir nuo to karto mano baimė buvo nugalėta.

Visi tokie "heroiški" darbai, visi tokie apgalėjimai bobiškumo, gausiai tręšia dirvą, kurioje ilgai pražysta tikrasis moteriškumas. Nes moteriškumas — tai rūpinimasis kitais, tai meilės darbai. Bet kaip begali kitais rūpintis, kitus gelbėti tas, kurs yra taip valdomas baimės, kad viską užmiršęs, savo kailį tebeatmena?

Dar viena, — gal būriausioji — bobiškumo ypatybė — ilgas liežuvis. Ar daug yra moterų, kurioms galima būtų tvirtai pasitikėti, pavesti svarbią paslaptį? Ar neteislinga ta visuotinė nuomonė: norint, kad visi ką nors žino-

Kitą kartą netoli vienos mergaičių mokyklos, kurioje gyveno kelios dešimtys mokinių, nakties metu kilo gaisras. Tarp degančio namo ir mokyklos buvo gatvė ir sodnelis, be to, vėjui pučiant į kitą pusę, mokyklai tuo tarpu nebuvo jokio pavojaus. Tačiau to nepaisant, kilo joje neapsakomas ermideris. Mergelės, pašokusios iš miego su originaliausiomis tualetomis bėgiojo, sukinėjos po kiemą ir namus, verkdamos, cypdamos, dejuodamos. Kita jau buvo bemetanti savo daiktus į ryšulį, skubėdamos gelbėti juos iš neesamo gaisro. Tiesiog išgąsdintų avių būrys, nežinančių, kur bėgančios. Chaosas ir anarchija. Visiškas išsivadavimas periferijų iš po centrinės valdžios. Ir tos centrinės valdžios tartum nebūte nebūta. Gėda buvo žiūrėti ir bjauru. Mąstė sau: kad čia būtų berniukai, juk jie elgtų visai kitaip. Jie pirmiausia būtų, kaip reikiant, apsilvėkę, paskui, pamatę, kad nėra pavojaus, būtų nubėgę pas gaisrą gelbėti.

Be abejo, moteriai sunkiau būti drąsiai negu vyrui, nes ji iš prigimties yra jautresnė ir nervingesnė. Už tai jos ir nuopelnas didesnis, apgalėjus tą savo silpnesniąją prigimtį ir ji tuomet tikrai imponuoja visiems. Atsimenu, maža būdama ir turėdama pilną galvą nuolat klausomų ir skaitomų pasakų, be galo bijojau baidyklų. Jutau, kad tai ir gėda ir juokinga, ir man pačiai baisiai sunku, bet ta baimė, rodes, buvo stipresnė už mane. Taip sulaukiau savo pirmosios išpažinties ir Komunijos dienos. Buvo Sekminės ir kartu mano tėvo vardinės. Privažiavo sveiči, ir vakare motina nusiuntė mane kažko ant aukšto. Į kambarius aukštai buvo du keliu: tiesiai iš žemai esančių kambarių ir per pastogę. Tuo antroju keliu nebūčiau ligšiol ėjus viena sutemus už jokus turtus. Bet dabar, mano dvasiai esant tokiai pakilusiai, panorėjau nuveikti heroišką darbą ir nuėjau per pastogę. Drąsiai ir ramiai atlikau tą baisią kelionę, vis mąstydamas, kad jokia baidyklė nieko man nepadarys šiandien, kada Dievas atleido man nuodėmes ir pats atėjo pas mane. Ir nuo to karto mano baimė buvo nugalėta.

Visi tokie "heroiški" darbai, visi tokie apgalėjimai bobiškumo, gausiai tręšia dirvą, kurioje ilgai pražysta tikrasis moteriškumas. Nes moteriškumas — tai rūpinimasis kitais, tai meilės darbai. Bet kaip begali kitais rūpintis, kitus gelbėti tas, kurs yra taip valdomas baimės, kad viską užmiršęs, savo kailį tebeatmena?

Dar viena, — gal būriausioji — bobiškumo ypatybė — ilgas liežuvis. Ar daug yra moterų, kurioms galima būtų tvirtai pasitikėti, pavesti svarbią paslaptį? Ar neteislinga ta visuotinė nuomonė: norint, kad visi ką nors žino-



Šiandien, prisiminkime mirusius nuoširdžiose maldose.

reikia pasakyti moteriai didžiausiu sekretu? Pasiklausykime besibarančių moterų, šaudančių žodžius, lyg kulkosvydžiai, pasistebėkime į jas, kai susiejusios ima kratyti savo artimų sąžines — ir gausime pripažinti noroms nenoroms, kad labiausiai išgimnastikuotas moters organas, yra, be abejo, liežuvis. Bet moteriškumas ir liežuvavimas tai du tokiu nesuderinamu su kits kitu dalyku, kaip ugnis ir vanduo. Moteriškumas — tai pirmą pirmiausia motiniška širdis visiems, o liežuvinių širdyje kaip tik nėra nei krislelio motiniško jausmo — jų krūtinėje plaka pikta, pavydi, negailestinga pamotės širdis. Tikra moteriškė turi būti ta gerąja dvasia, kuri neregima ranka kraipo į tinkamus takus savo artimus, kad susidūrę su kits kitu, skaudžiai neužsigautų, kaip gelžkelio iešmininkas kad kraipo traukinius; kuri ne drasko jau esamų žaidų, bet gydo jas ir malšina jų sopėjimą, kaip rūpestingas gydytojas. Tai tėra pasiekiamas tokiu moteriai, kuri išmoka būti tikra savo liežuvio viešpatė, nes daugiausia neapdykantis, barni, nesantaikos kyla per liežuvį. "Panaikinkite apkalbą, ir pusės nuodėmių nebeliks pasaulyje", — sako šv. Pranciškus Salezietis.

Visa, kas tikrai moteriška, turi būti gražu. Grožis — tai moteriškoji ypatybė, per excellensce. Kalandangi galų gale grožis ir gėris yra tas pats, tai tikras moteriškumas visuomet yra gražus, o tai, kas jam priešinga, yra bjauru. Iš tikro, nėra nieko taip neestetiško, kaip ne tik burnojanti, ne tik šmeižianti ir apkalbinėjanti, bet ir svetimą paslaptį pasakanti ir tiesiog per daug plepanti moteris. Ji stovi baisiai toli nuo to moteriškumo idealo, kuriame turi būti susivieniję tiesa, gėris ir grožis. Kad ilgaliėžuvis moteriškumas nepatrauks nieko aukštyn, tai žinote taip tikrai, kaip tai, kad višta niekad neišlėks aukščiau tvoros.

Pagaliau dar viena bobiška moters ypatybė yra paskendimas mažmožiuose. Be abejo, tai lengvai išaiškinama jos gyvenimu, uždarytu mažame namų ratelyje. Tame mažame pasaulyje siaurais akiračiais kiekviena skiedrelė atrodo rąstas, kiekvienas kauburėlis — kalnas. Tačiau niekas taip nesiaurina, nesmulkina žmogaus, kaip toks žiūrėjimas. Yra tokia žemaičių pasaka apie zuikį, kuriam

įbėgus į kopūstų daržą, užkritęs lapas ant uodegos, ir jis, baisiai išsigarančių moterų, šaudančių žodžius, lyg kulkosvydžiai, pasistebėkime į jas, kai susiejusios ima kratyti savo artimų sąžines — ir gausime pripažinti noroms nenoroms, kad labiausiai išgimnastikuotas moters organas, yra, be abejo, liežuvis. Bet moteriškumas ir liežuvavimas tai du tokiu nesuderinamu su kits kitu dalyku, kaip ugnis ir vanduo. Moteriškumas — tai pirmą pirmiausia motiniška širdis visiems, o liežuvinių širdyje kaip tik nėra nei krislelio motiniško jausmo — jų krūtinėje plaka pikta, pavydi, negailestinga pamotės širdis. Tikra moteriškė turi būti ta gerąja dvasia, kuri neregima ranka kraipo į tinkamus takus savo artimus, kad susidūrę su kits kitu, skaudžiai neužsigautų, kaip gelžkelio iešmininkas kad kraipo traukinius; kuri ne drasko jau esamų žaidų, bet gydo jas ir malšina jų sopėjimą, kaip rūpestingas gydytojas. Tai tėra pasiekiamas tokiu moteriai, kuri išmoka būti tikra savo liežuvio viešpatė, nes daugiausia neapdykantis, barni, nesantaikos kyla per liežuvį. "Panaikinkite apkalbą, ir pusės nuodėmių nebeliks pasaulyje", — sako šv. Pranciškus Salezietis.

Visa, kas tikrai moteriška, turi būti gražu. Grožis — tai moteriškoji ypatybė, per excellensce. Kalandangi galų gale grožis ir gėris yra tas pats, tai tikras moteriškumas visuomet yra gražus, o tai, kas jam priešinga, yra bjauru. Iš tikro, nėra nieko taip neestetiško, kaip ne tik burnojanti, ne tik šmeižianti ir apkalbinėjanti, bet ir svetimą paslaptį pasakanti ir tiesiog per daug plepanti moteris. Ji stovi baisiai toli nuo to moteriškumo idealo, kuriame turi būti susivieniję tiesa, gėris ir grožis. Kad ilgaliėžuvis moteriškumas nepatrauks nieko aukštyn, tai žinote taip tikrai, kaip tai, kad višta niekad neišlėks aukščiau tvoros.

Štai yra svarbiausios naikintinos bobiškumo žymės. Jei moteris nori pasiekti idealą, amžinąjį moteriškumą, ji turi, laivindama gerąsias savo lyties ypatybes, stengtis įsigyti tai, kas yra gera antroje lytyje ir ko jai trūksta. Tuo būdu ji ne tik nenustos savo moteriškumo, bet atvirksčiai, kaip tik dar labiau išstobulins, galutinai užbaigs savo tipą. Nes juk visos tos bobiškos ypatybės neleidžia pražysti svarbiausiajai, gražiausiajai moters ypatybei — meilei. Verksmingumas ūgdo egoizmą, nes dažniausiai verkiama gailintis savęs pačių ir nepaisoma, kad kitiems tai nemalonu; bailumas dažnai neleidžia padaryti meilės darbo, apie liežuvavimą ir paskendimą smulkmenose nėra ką ir besakyti.

Kalbėdamas apie charakterio idealą, Forsteris labai gražiai nurodo begalinius krikščionybės nuopelnus šiuo atžvilgiu. Jis sako, kad krikščionybė apvaisinusi kiekvieną lytį kitos lyties geromis pusemis, tačiau abiejų lyčių ypatybes ne išdilinusi, bet pagilinus ir pastiprinusi. Ji padariusi vyrą dar vyriškesnį, užkrovus jo jėgai meilės darbus; ji padariusi moterį dar moteriš-

kesnę, patiekus jai vyriškos drąsos kitaip elgtis, kalbėti, būti visai kitokia, negu vyras. Ji išlavinusi jėgą meile, o meilę jėga. Pažadinus vyro sieloje amžinai moteriškąjį elementą, ji sutvėrusi "motinišką" vyrą, kurs kartu yra riteriškas, tikrai vyriškas, nes išsivadavęs iš baimės dėl savo aš. Ir lygiai krikščionybė išlavinus moters sieloje amžinai vyriškąjį elementą, kaip šv. Augustinas kad sako apie savo motiną šv. Moniką: "Rods švelni moteriškė, bet vyriška per tikėjimą". Tą heroizmą, kurs pirmiau te veikė mūšio lauke, krikščionybė įnešusi į meilę ir tuo būdu sutvėrusi herojišką meilę; ji surišusi meilę su pasaulio nugalimąja valia ir tuo būdu sutvėrusi pasaulio nugalimąją meilę. Žingsniuose krikščionių kankinių, kurios drąsiai ėjusios mirti, skambėję geležiniai Romos legijonų žingsniai; jį tai, kas švelnių švelniausia, krikščionybė įdėjusi geležinio nepajudnamosios tvirtybės ir ištvėrmės elementu.

Jei norite būti tikros, ne vien vardu, krikščionės, tai turite stengtis, kad jūmyse pasireikštų ta krikščionybės jėga. Turite nugalėti savyje visa, kas priešinas "pasaulio nugalimajai meilei", kaip pasipriešino tiek kilnių, šventųjų krikščionių moterų. Kitaip visados tebūsite nudžiūvusios žmonijos medžio šakelės.

Šventas Efreimas kartą sapnavo tokį sapną. Rodos, jis einas į Edesos miestą. Žiūri, nugi ant miesto vartų snuduriuoja susirietęs velniukas. "Ką tu čia darai?" suriko šventasis. "Jei jau taip nori žinoti galui pasakyti", atsakė velnias. "Aš sauguju šio miesto gyventojus, kad jie neatsiverstų ir nepasitaistytų".

Veikloje ir stiprioje jaunystėje yra įrašyta ilga ir laiminga senatvė.

"Ir tu čia vienas?" nu-stebęs klausė šventasis. "Čia tiek daug žmonių, o tu vienas saugoji ir dar snaudi". "Čia nedidelis darbas, jie patys eina mano keliais, reikia tik kada - ne kada pažiūrėti ir vieną kitą sudrausti," žiovaudamas atsakė nedorasis. Efreimas paliko tą nedorą miestą ir nuėjo į dykumą, kur gyveno vienu vienas atsiskyrėlis. Čia jis pamatė jau iš tolo velnių kaip varnų, pulkų pulkus. Visi tik juda, tik kruta, laksto, sušilę, paisę. "Ką gi jūs čia darote?" vėl paklausė šventasis. "Netrukdyk, neturim laiko", piktai vienas jų atsakė. "Bet vis gi man galite atsakyti, paaiškinti". "Gerai jau gerai, matau tavęs kitaip neatsikratysime. Mes čia kovojame su tuo plikiu". "Ir kaip jums negėda. Toki daugybė prieš vieną seną žmogelį. Aną aš Edesoje mačiau tik vienas toks miegalius ir tai apsidirba su visu miestu". "Tu nesupranti, mes čia su šiuo vienu plikiu turime daugiau darbo, negu tas su visa Edesa. Edesos gyventojai yra nuodėmėse paskendę, gi šitas senis pildo Dievo valią"... Užtat Viešpats Kristus mums visiems liepia visuomet "budėti ir melstis, kad neįpultumėm į pagundą". Visada melskis ir budėk. Nepasitikėk saviimi, o pasitikėk Dievu. (Iš Šv. J. P. B.)

**Juozas Kasinskas**  
Inc.  
Laidotuvių  
Direktorius  
Patarnavimas Dieną ir Naktį  
602 WASHINGTON Blvd.  
BALTIMORE, Md.  
Tel. Plaza 8595  
Limosinai dėl visokių reikalų

Amerikos Lietuvių Jaunimo Žurnalas  
**"VYTIS"**  
"VYTI" leidžia Amerikos didžiausia jaunimo organizacija—Lietuvos Vyčiai.  
"VYTIS" eina kas mėnesį gražiai paveikluotas ir deda įdomių straipsnių, žinių iš Amerikos ir užsienio.  
"VYTYJ" rasi žinių iš viso pasaulio.  
"VYTIS" rašo apie Amerikos lietuvių jaunimo judėjimą.  
"VYTI" redaguoja įžymus ir patyres redaktorius Ignas Sakalas ir "VYČIUI" bendradarbiauja jo sukviesti įžymiausi literatai.  
"VYTYJ" rasite įdomių pasiskaitymų tinkamų seniems ir jauniems.  
TAD, padarykime šūkį: "Teneleika ne vieno, kuris neužsisakytų "VYTIES". Teneleika nė vienos katalikiškos jaunimo organizacijos, ar nors mažausio skyriaus, kurie neskaitytų "VYTIES". Visi skaitykime "VYTI!"  
"VYTIES" kaina metams tik \$2.00.  
Užsirašydami siųskite šiuo adresu:  
**"VYTIS"**  
366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.